stymättömien järjestämi-
on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaa[rit]
liittykää yhteen!" — Mar[x]

66 — 1930 Tiistaina, marrask. 11 p:nä — Tues., Nov. 11 XIV Vuosik. - - Vol. XIV

ITAVIA MARRASKUUN 7 P. JUHLIA VIETETTY MONISSA MAISSA

00 työläistä ja kymmeniä tuhansia soti- a paraadissa Moskovassa — Työläisten hlia koetettu ehkäistä kapitalistisissa maissa

iset tiedot kautta maail- etetyistä Venäjän bolshevi- ksen 13:sta vuosipäivän juh- ittavat, että maailman pro- i on taas liikehtinyt valta- koina. Kaikista vallankumo- ehkäisemiseksi asetetuista huolimatta ovat maailman järjestäneet juhliaan tä- torian suurimman tapahtu- nniaksi.

immat ovat nämä juhlat olleet Neuvostoliitossa, jos- työväenluokka on niihin o- ut.

unaisessa Moskovassa

OVA, marrask. 8. — On nta kuvata kaikkea sitä a ja tunnelmaa, joka val- skovan Punaisella Torilla kkikumouksen 13:sta vuosi- juhlissa eilen.

iselta tuntui katsojasta näh- alin linnoituksen mahtavas- issa monenlaisia koristuksia. sia kuvia työläisistä ja ta- a ja mahtavan lipun johon itettu kymmenen jalan kor- kirjaimilla: "Eläköön maail- allankumous!" Samanlaisia ia näkyjä oli kaikkialla kau- , viiden tuhannen kauniis- n sotilaan pitäessä vahtia ympärillä.

n uusi hautakumpu oli mil- en joukkojen mielenkiinnon a. Tämän aistikkaan, mutta taisen mausoleumin lähet- paljastuivat päät ja kädet kunnia-asentoon. Sen por- elsoi neuvostohallituksen kor- virkailijoita mahtavaa pa- katsellen. Sotilaan takkiin tov. Stalin astui portaille 20 ia ennen paraadin alkua. viereensä asettui sotakomis- roshilov ja muita hallituksen

Paraadi

avin ja vaikuttavin kaikista yksistä oli Punaisen Armei- raadi. Kymmenet tuhannet marssivat torin halki, len- den surratessa ilmassa, tänk- raktoreiden, tykkien ja kuor- ojen jyristessä kaduilla. seurasi 500,000 järjestettyinä mahtavine lippuineen mars- työläistä, miehiä, naisia ja lapsia. Tunti tunnin jälkeen vyöryi näitä innostuneita joukkoja ohitse. Tauluissa, joita he kantoivat, nähtiin pilakuvia ja iskulauseita opportunisteista, kulakeista, Pilsudskista, Poincaresta, y.m.

Juhlat kielletty Bulgariassa

BERLIN, marrask. 8. — Tänne saapunut tiedonanto kertoo, että Bulgarian viranomaiset kielsivät kaikki juhlat Venäjän bolshevikkikumouksen vuosipäivänä. Poliisit tekivät reittauksia kautta maan ja paljon kommunistista kirjallisuutta takavarikoitiin. Bulgarian työläiset olivat järjestäneet suuria juhlia kaikissa kylissä ja kaupungeissa.

Vangitsemisia Rumaniassa

BUKAREST, marrask. 8. — Täällä toimitettiin eilen useita vangitsemisia ja paljon kommunistista kirjallisuutta takavarikoitiin. Poliisit olivat varustautuneet hajoittamaan kaikki työläisten järjestämät juhlat.

Juhlien estämiseksi viranomaiset toimeenpanivat yleisen työläisjahdin heti juhlapäivän aamuna. Useissa huomattavissa kaupungeissa vangittiin johtavat kommunistit. Vangittujen joukossa on Rumanian Kommunistipuolueen tunnettu johtaja Dumitru.

Espanjassa

MALAGA, Espanja, marrask. 8. — Kommunistit levittivät täällä eilen suuren määrän lentolehtisiä, joissa työläisiä kehoitettiin liittymään kommunistipuolueen riveihin ja ottamaan osaa vallankumousjuhliin. Suuret työläisjoukot vastasivat kutsuun.

Juhlia Etelä-Amerikassa

RIO DE JANEIRO, marrask. 8. — Sotaväkeä oli asetettu kaikille tärkeimmille paikoille kaupungissa ehkäisemään kommunistien mielenosoitukset Venäjän bolshevikkikumouksen vuosipäivänä. Siitä huolimatta työläiset järjestivät mahtavia juhlia.

10 vangittu Australiassa

SYDNEY, marrask. 8. — Kommunistien järjestämään Venäjän bolsheviikkikumouksen 13:sta vuosipäivän juhlaan ottivat täällä suuret työläisjoukot osaa. Taisteluita käytiin poliisien ja työläisten välillä. Kymmenen työläistä vangittiin.

Työttömät Ottawassa osoittavat taisteluhenkeä

Ottava, marrask. 5. — Uskoen Ottawan kaupunginvaltuuston hyväksymässä päätöslauselmassa olevan sellaisen pykälän, mikä rajoittaisi heidän mahdollisuuksiaan saada työtä hallituksen työmailla, eli hätäaputöissä, noin 200 työntöntä työläistä marssi mielenosoituksellisesti kaupungintalolle, valmistautuneina tappelemaan sellaisen pykälän poistamiseksi. Mutta heille on kaikesta päättäen vakuutettu, että töihin pääsee työttömyyssuunnitelman mukaisen rekisteerauksen kautta. Tämäkin tapaus osoittaa, että työttömissä työläisissä piilee taisteluhenki sekä kärsimättömyys, mikä on seurauksena heille liian kauan syötetyistä tyhjistä lupauksista.

Britannian pelastus siirtolaisuudessa

TORONTO, marrask. 8. — Sir Alfred Morine, entinen Newfoundlandin pääministeri, puhuessaan täällä eilen illalla sotaveteraanien kokouksessa, sanoi Suurbritannian taloudellisen pelastuksen olevan brittiläisten joukkosiirtolaisuudessa Britannian saarilta johonkin dominioon.

Kosketellessaan valtakunnan konferenssin istuntokysymystä, hän sanoi että olisi saattanut diplomaattisista syistä olla parempi, jos pääministeri Bennettin julma suorasukaisuus ei olisi ollut niin "julma".

Unionjohtaja N-liiton olosuhteista

Osoittaa porvarilehtien selostukset valheiksi

CHICAGO, marrask. 6. — Leimaten valheiksi sellaiset selostukset, että Neuvostoliitossa käyvät ulkomaalaiset eivät saa tilaisuutta nähdä maan todellista tilannetta, Hyman Schmeit, Amalgamated Clothing Workers of America union Chicagon järjestäjä, on kertonut Federated Pressin kirjeenvaihtajalle, että useimmat matkustajat saavat vielä virallisen oppaankin, joka kuljettaa heitä kaikissa laitoksissa, kirkoista aina tehtaisiin saakka. Hänen todistuksensa kokonaan kumoavat ne väitteet, että neuvostohallituksen politiikkaan kuuluu kieltää lupa persoonallisilta tarkastusmatkailijoilta teollisuuslaitoksissa käyntiin. "Saadakseen kuvan nykyisestä uudesta Venäjästä, tulisi jokaisen käydä tehtaassa," sanoo Schmeit.

"Viisivuotissuunnitelma on kaiken muun yläpuolella tällä hetkellä. Missä tahansa minä kuljin, kaikkialla kuulin siitä keskusteltavan. Kievissä minä kävin kangastehtaassa, joka perustettiin v. 1924, 200 työläisellä. Tänään samassa tehtaassa työskentelee 2,500 henkeä, kolmella vuorolla yötä päivää. Tehdasta parhaillaan laajennetaan niin, että tammik. 1 p., 1931, tulee työläisten lukumäärä olemaan 6,000. Samanlainen uusi tehdas, jossa tulee työskentelemään 3,000 henkeä, avataan vuoden alussa Bakussa. Neuvostoliiton vaateteollisuus tulee pian lyömään meidät laudalta, kaikki merkit viittaavat siihen," kertoo Schmeit.

Ollessaan Moskovassa, kertoo Schmeit Neuvostoliiton vaateteollisuuden johtajan Bograchovin sanoneen, että ennen vallankumousta oli 85 pros. talonpojista ilman vaatteita. He olivat puettuja ryysyihin, joita heidän esi-isänsä olivat käyttäneet. Nyt kaikilla talonpojilla ja heidän perheillään on vähintäin kaksi vaatekertaa.

Hirvittävä valkoinen terrori riehuu Puolassa

SADAT TUHANNET LÄNSI-UKRAINALAISET SAAVAT KÄRSIÄ KIDUTUKSIA PUOLALAISEN TERRORIVALLAN ALLA

WIEN, Itävalta, marrask. 10. — Täkäläiset porvarillisetkin uutislähteet ovat kiinnittämässä huomiota niihin veritekoihin, joita puolalainen hirmukomento on jatkuvasti harjoittamassa länsi-Ukrainassa, sikäläisten talonpoikain keskuudessa. Hillitön valkoinen terrori riehuu kaikkialla, satojen tuhansien talonpoikain viruessa vankiloissa ja menehtyessä kauhean terrorivallan alla. Tuhansien selostetaan olevan kuolemaisillaan niitten ruoskimisten johdosta, jotka ovat kehittyneet päiväjärjestykseen, kaikkien militanttisiksi epäiltyjenkin ainesten joutuessa kammottavan pahoinpitelyn ja raatelun alaisiksi. Kerrotaan tapauksista jolloin viisikin sataa raipaniskua on annettu yhdelle henkilölle, ennenkuin hurtat ovat olleet tyytyväisiä verityöhönsä, varman kuoleman mitä hirvittävimmällä tavalla ollessa seurauksena tällaisesta raatelemisesta.

Koteja ja asumuksia on tuhottu seitsemässä sadassa kylässä itäisessä Galitsiassa, kymmenien tuhansien talonpoikain ollessa asunnottomia, kaiken omaisuutensa menettäneinä näitten rankaisuretkikuntien jaloissa. Tuhannet koettavat kerjäämällä tulla toimeen.

Toveri Pänttäjän juttu lykätty

PORT ARTHUR, marrask. 11. — (Kirjetieto.) — Toveri Pänttäjän jutun tullessa esille t.k. 7 p. pyysi puolustuslakimies jutun lykkäämistä jutun valmistelua varten. Tuomari myönsi lykkäystä t.k. 13 päivään saakka. Toveri Pänttäjä passitettiin takaisin vankilaan, sillä niinkuin on jo aikaisemmin mainittu häntä ei päästetty herrojen puolelta takauksellakaan vapaaksi. "Vapaan Canadan" vapautta puoltavat virkaherrat näyttävät mahtiaan kytkemällä syyttömiä työläisiä vankilahelvetteihinsä. Mutta taistelijaa ei voi mikään masentaa. Pänttäjäkin oli seippaalla mielellä niinäuin ainakin ihminen joka syytettynäkin loppujen lopuksi on voittaja.

Poliisit pieksäneet kommunisteja Meksikossakin

MEXICO CITY, marrask. 8. — Noin 1,000 ihmistä oli kokoontunut kommunistien järjestämään mielenosoitukseen National Palacen edustalle, joutuen siinä yhteenottoon mielenosoitusta hajoittamaan saapuneiden poliisien kanssa. Viisitoista toimivampaa henkilöä ilmoitetaan vangitun.

Kommunisteilla kerrotaan aikasemmin olleen hallitusvastainen mielenosoitus Santo Domingon torilla. Poliisit kiirehtivät tännekin kapuloineen, heilutellen niitä säälimättömästi, aiheuttaen lukuisia haavoittumisia.

TORONTO, marrask. 8. — Valamiehistö palautti kello 5 j.pp. syyllisyyslausunnon Malcolm Stobie'ta ja C. J. Forlongia vastaan molemmista syytöksistä ja vapautti Gordon Draperin kummastakin syytöksestä. Nämä osakefirmojen omistajat olivat syytteessä petoksellisesta salaliittoutumisesta.

Montrealin työttömillä onnistunut kokous

MONTREAL, marrask. — (Kirjetieto) Vallankumoushengen innostamina Montrealin paljon kärsineet työttömät työläiset saapuivat suurilukuisina Työn Temppelissä työttömien neuvoston johdolla pidettyyn kokoukseen, täyttäen salin ääriään myöten. Kaikki eivät mahtuneet saliin, vaan toisten täytyi jäädä rappusille kuuntelemaan.

Näiden työttömien joukossa saattoi huomata satoja europalaisia, jotka muodostavat kaikkien riistetyimmän osan kapitalistisen järjestelmän orjista. Kokouksessa oli neljä puhetta. Tov. Gordon, Weiss ja Miller puhuivat englanniksi ja tov. Ritchie ranskaksi. Kaikki puhujat painostivat kaikkiin eri kansallisuuksiin kuuluvien työttömien työläisten yhteenliittymisen välttämättömyyttä. Montrealin työttömät työläiset ovat taistelevia työläisiä ja vaativat toimintaa.

Tämä oli tavallaan valmistava kokous marrask. 7 p. pidettävälle joukkokokoukselle.

Yhdysvlalat virallisesti tunnustaa Brasilian hallituksen

WASHINGTON, marrask. 9. — Yhdysvaltain valtisihteeri Stimson tänään ilmoitti, että Yhdysvaltain hallitus on antanut virallisen tunnustuksensa Brasilian uudelle hallitukselle, joka juuri astui valtaan aseellisten taisteluitten kautta kukistamansa hallituksen tilalle. Tämä uusi hallitus on selvästikin amerikalaisen imperialismin palkkalainen, joka onnistui pääsemään valtaan Yhdysvaltain finanssiporhojen tukemana, mutta virallisen muodollisuuden vuoksi on Yhdysvaltain hallitus nyt, muka "tarkkojen tutkimusten" jälkeen, päättänyt antaa uudelle komennolle tunnustuksensa.

Valtiosihteeri Stimsonin toimesta lähetettiin Brasiliassa olevan lähettilään, Morganin, kautta Brasilian hallitukselle tiedotus, että "Yhdysvaltain hallitus tulee olemaan iloinen jatkaakseen uuden hallituksen kanssa niitä ystävällisiä suhteita, jotka sillä oli aikaisempien hallitusten kanssa."

Tämän tunnustuksen antaminen tällä kertaa oli ainoastaan muodollinen ele, jolla nyt "korjataan" se toimenpide, jolla aseitten lähetys Brasilian kapinallisille kiellettiin Yhdysvaltain hallituksen toimesta. Mainittu edesottaminen selostettiin amerikalaisten hallitusvirkailijain taholta merkitsevän sitä, että Amerika ei missään suhteessa yhdistänyt itseään Brasilian kapinaliikkeeseen, joskin on mitä ilmeisintä, että Wall-kadun porhojen kynnet Washingtonin hallituksineen olivat Brasilian kapinaliikkeen takana. On merkillepantavaa että Yhdysvaltain hallitus kielsi aseitten lähettämisen brasilialaisille kapinallisille vasta kaksi päivää ennen kapinallisten lopullista voittoa, eli niin myöhään, että asian lopullinen käänne oli jo selvästi ratkaistu.

Uudet sisäiset taistelut uhkaavat Brasiliassa

UUDEN HALLITUKSEN ASEMA EI SUINKAAN OLE TURVATTU, UUSIEN NOUSUJEN OLLESSA UHKAAVANA

BUENOS AIRES, Argentiina, marrask. 10. — Rio de Janeirosta tänne tulleet tiedot kertovat, että Brasilian sisäinen tilanne edelleen on kuohuva ja että uuden hallituksen asema ei suinkaan ole varma. Brittiläismyönteiset tendenssit vielä omaavat sellaisen jalansijan, brittiläisen imperialismin tukemina, että ne voivat johtaa uusiin taisteluihin vallasta, joskin tällä kertaa mahdollisesti hieman erilaisissa olosuhteissa. Yksinpä osia kapinallisista joukoista Rio de Janeirossa on horjuvalla kannalla, Vargasin uuden hallituksen havaitessa olevan mahdotonta luottaa näihin joukkoihin kokonaisuudessaan.

Etenkin pohjoisilla seuduilla on ilmenemässä mahdollisuuksia hallitusta vastaan tähdätylle nousulle, brittiläisen pääoman tehdessä kaikkensa nostattaaksen taistelut valtaanpäässyttä amerikalaisen imperialismin palkkalaista vastaan.

MacDonald kieltänyt puolueensa hajaantumishuhut

LONTOO, marrask. 8. — Pääministeri MacDonald kielsi tänään tiedonannon, että "työväen"-hallituksessa olisi tapahtunut hajaannus joidenkin ehdotettujen työttömyyden parannuskeinojen vuoksi.

Tiedonannoissa on mainittu, että Snowden olisi kieltäytynyt hyväksymästä lainan hankkimista työttömyysavustusta ja kansallisia rakennustöitä varten. Tämä on äskeisen liberaalien esittämän työttömyystilannetta koskevan asiakirjan pääpiirre. Suunnitelma on alistettu hallituksen ja parlamentin hyväksyttäväksi.

C.P.R. ostaa ilmailuyhtiön osakkeita

OTAWA, marrask. 8. — Canadan kansalliset rautatiet on valtuutettu hallinnollisella määräyksellä ostamaan 10,000 osaketta Canadian Airwaysyhtiössä, missä C.P.R:lla on samansuuruinen sijoitus. Osakkeiden arvo on $25 kappale.

5 TUHATTA PÄÄTÄ KARJAA LENINGRADIN TYÖLÄISILLE

Tk. 18 pnä sai Leningradin Pravdan toimitus saksalaisten tasavallan Palosovskin NKP(b):n piirikomitealta seuraavanlaisen sähkösanoman:

"Vastaukseksi "Sojusmjason" tuhotyöntekijäin vastavallankumoukselliseen toimintaan saksalaisten tasavallan työtätekevät lähettävät Leningradin työläisille vallankumouspyhäksi 5 tuhatta päätä karjaa.

NKP(b):n piirikomitea Wolf.

Naisedustajisto palannut Neuvostoliitosta

TORONTO, marrask. — (Kirjetieto) — Kuudesta työläisnaisesta muodostunut edustajisto on palannut matkaltaan Neuvostoliittoon, missä olivat useamman kuukauden ajan vieraillen tällä aikaa useissa eri osissa neuvostomaata. Heillä oli tilaisuus tarkastaa sosialistisen yhteiskunnan rakennustyötä ja etupäässä työläisten olosuhteita. Meillä on paljon kerrottavaa näkemyksistään tässä työläisten tasavallassa.

Edustajisto esiintyy ensimäisen kerran marrask. 9 p. Montrealissa Monument National haalissa, missä he selostavat työläisille työläisten olosuhteista Neuvostoliitossa. Työläisnaisten joukkokonferenssi pidetään myöskin saman päivän aamuna klo 10.30 No. 62 Rachel-kadulla. Edustajisto tulee esittämään erikoisen raportin tälle konferenssille työläisnaisten olosuhteista Neuvostomaassa. Konferenssissa tulee olemaan saapuvilla työläisten edustajia useammilta työaloilta sekä eri työväenjärjestöjen edustajia. Konferenssissa tullaan laatimaan suunnitelmia teollisuuden palveluksessa olevien naisten järjestämiseksi ja heidän liittämisekseen perheenemäntien järjestöön, heidän valmentamisekseen tulevien työläisten taistelujen varalta.

Pyörremyrskyn tuhoja idässä

SAIGON, Ranskan Indo-Kiina, marrask. 8. — Enemmän kuin 100 ruumista on kaivettu ylös raunioista Pulo Coudoren saarella, missä pyörremyrsky hävitti ranskalaisen vankilasiirtokunnan. Myrskyn uhrien lukumäärää ei vielä tiedetä.

Pyörremyrsky tuntui myöskin Kochinkinan kaikkien eteläisemmässä kärjessä. Siellä luhistui taloja, sadot tuhoutuivat ja laivoja upposi rannikolla. Seitsemäntoista kalastajaa tiedetään kuolleen Cape St. Jaquesissa.

MYRSKYJÄ ATLANNILLA

LONTOO, marrask. 8. — Voimakas länsituuli puhalsi ankarien sadepuuskien seuraamana pitkin Englannin etelärannikkoa ja kanaalissa. Ilmatieteilijät raportteerasivat hyvin alhaisen ilmanpaineen vallitsevan Islannista Azoreille asti, ennustaen myrskyistä säätä.

Ranskasta saapuneet tiedot kertovat lukuisia laivoja olevan myrskyn heittelemänä merellä. Italialaisen "Santa Ritan" 23-henkinen miehistö saatiin pelastettua senjälkeen kun myrsky oli kuljettanut aluksen Ranskan rannikolle.

Hamiltonin poliisit etsivät — soppakannun varkaita

HAMILTON, marrask. 4. — Kaksi työtöntä työläistä meni täällä tänään iltapäivällä Hobsonin sekatavarakauppaan ja veivät poistuessaan kaksi soppakannua. Kauppapalvelija oli isäntänsä uskollinen orja ja koetti taistella kannujen puolesta, vaan nälkäisten työttömien kanssa ei ole helppoa leikitellä ja niinpä hän joutuikin perääntymään. Hamiltonin parhaiden poliisivoimien kerrotaan etsivän näitä epätoivoisia "rikoksellisia", jotka vaativat saada jotain syötävää nälkäisiin vatsoihinsa, eivätkä suostu kaikessa hiljaisuudessa kuolemaan nälkään.

Sillävälin kun loiseläjät elävät yltäkylläisyydessä, täytyy työttömien työläisten turvautua varastamiseen tai kerjäämiseen hengissä pysyäkseen. Työttömät työläiset! Taistelkaa oikeuksienne puolesta!

C.P.R. tutkii kilpailevaa autoliikennettä

TORONTO, marrask. 8. — C.P.R:n virallisessa selostuksessa, mikä on annettu äskeisten linja-autoliikenteen ja rautateiden kilpailua koskevien kirjoitusten johdosta, sanotaan, että ymmärrettävää on rautateiden tarjoama matkustaja- ja rahtiliikenne tulee olemaan senmukainen kuin mitä vaatimukset edellyttävät. Selostuksessa sanotaan, että tilanne ei vielä tähän mennessä ole aiheuttanut mailimäärän laskemista rautatieliikenteessä, vaan että yhtiö pitää tilannetta silmällä ja kaikki eri alueet ovat tarkan tutkimuksen alaisina. Sekä rahti- että matkustajaliikennettä myönnetään huomattavasti menetetyn linja- ja kuorma-autoliikenteelle ja että yksityiset autot ovat myöskin vähentäneet huomattavasti matkustajaliikennettä.

Windsorin poliisilaitos aseistautuu työläisten liikehtimisien varalta

ON ILMEISESTIKIN OSA LAAJASTA VIRKAVALLAN VARUSTAUMISESTA

Hamiltonissa syytettynä olevat toverit takauksella vapaana

Työttömäin mielenosotuksessa vangitut toverit asetettu syytteeseen "laittomasta kokoontumisesta"

HAMILTON, Ont., marrask. 10. — Seitsemän työttömäin mielenosotuksen yhteydessä vangittua työläistä asetettiin täällä syytteeseen "laittomasta kokoontumisesta" ja määriteltiin heidän vapaaksi laskemisensa ehdoksi 1,000 dollarin takaus. Poliisi pidätti nämä työläiset, joista yksi on nainen, ilman mitään varsinaista syytettä, vaan suunniteltiin tämä syytös sitten jälkeenpäin. Asian ollessa tänään esillä poliisioikeudessa, lykättiin käsittely keskiviikkoon.

Kruunun syyttäjän taholta vaadittiin korkeampaa takausta, korostaen tilanteen vakavuutta ja sitä, että nämä vangitut henkilöt olivat tahallisesti nostattamassa epähäiriöitä, vastustamalla virkavaltaa.

Kapitalistinen oikeuskoneisto pyrkii tällaisilla huikean suurilla syytöksillä tukahduttamaan työttömäin työläisten liikehtimisen samoin kuin kaiken muunkin työväen militanttisen toiminnan.

Armoton tuomio työttömälle siirtolaiselle

HAMILTON, marrask. 8. — Poliisituomari Burbidge tuomitsi tänään Thomas Woods'in, nuoren ja työttömän belfastilaisen siirtolaisen neljäksi vuodeksi Kingstonin kuritushuoneeseen ja saamaan 20 paria raipaniskuja. Tämä raskas tuomio selostetaan annetun kahdesta rosvouksesta, jotka hänen syytetään tehneen aseistettuna.

Moottoripoliisi Stan Edge vangitsi nuorukaisen viime torstaina, kun joukko ihmisiä ajoi takaa poikaa, joka oli rosvonut kaksi miestä eräässä tupakkakaupassa. Poika ei saanut kuin muutaman dollarin, eikä hänen aseensa ollut ladattu, vaan tuomari lausui, että rosvotut miehet eivät tienneet tästä ja että juttua on käsiteltävä ankarasti.

Manitoban vehnärengas pitänyt suljetun istunnon

WINNIPEG, marrask. 8. — Manitoban vehnärenkaan vuosikokouksessa hyväksyttiin tänään keskustoimiston myyntipolitiikka viime vuoden aikana. Renkaan jäsenet hyväksyivät, laajan keskustelun jälkeen paljon kritiseeratun myyntijärjestön politiikan, kieltäytyessään myymästä vehnää suuremmissa määrin liian alhaisten hintojen vuoksi. Asiaa käsiteltiin "suljettujen" ovien takana.

Nälkäinen työläinen tehnyt itsemurhan

TORONTO, marrask. 4. — Kaksi hamiltonilaista työtöntä, jotka menivät kauppaan ja ostivat kaksi soppakannua, joiden kanssa he poistuivat maksamatta niitä, mutta John H. Findlay, Torontosta, joka tuli epätoivoiseksi kun ei onnistunut löytämään mitään työtä, käänsi kaasuhanan auki ja päätti täten päivänsä.

Sellaiset menettelytavat eivät johda työttömyyskysymyksen ratkaisuun. Ainoa ratkaisu löytyy ohjeessa "järjestäydy ja taistele".

Canberra, Australia, marrask. 8. — Liittohallitus hylkäsi tänään työväenpuolueen parlamenttiryhmän päätös ehdotukseen missä määrättiin, että joulukuussa maksettavaksi lankeavan 27 milj. punnan suuruisen lainan velkakirjojen omistajien on jatkettava laina-aikaa vuodella. Asia tulee tarkemman käsittelyn alaiseksi tiistaiksi koolle kutsutussa lainaneuvoston kokouksessa.

WINDSOR, Ont., marrask. 10. — Windsorin poliisipäällikkö Wigle on ilmoittanut, että Windsorin poliisilaitos on ostanut kymmenen kivääriä vallitsevan "rauhattoman" tilanteen johdosta, jolloin työläisten liikehtimiset ovat entistä uhkaavimpia. Tämän äärimäisen toimenpiteen näennäiseksi levittämiseksi koetetaan tulkuttaa sen olevan välttämätöntä etenkin äskeisen Hamiltonin "asevarkauden" jälkeen. Sitäpaitsi on ilmeistä, että tämä Windsorin poliisilaitoksen edesottaminen on osa lähjemmästä varustautumisesta yleensä virkavallan taholta työläisten liikehtimisen varalta, porvariston entistä enemmän pelätessä militanttista joukkoliikehtimistä, nälkää kärsivien ja viluisten työttömäin joukkojen ollessa liikkeellä oleellisten vaatimustensa puolesta.

Tämä varustautuminen selostetaan johtuvan "mahdollisesta väkivaltaisesta esiintymisestä", johon punaiset voivat turvautua, kuten porvarilliset uutislähteet selostavat.

Jugoslavian poliisit murhaavat työläisiä

94 kommunistia salamurhattu fascistidiktatuurin aikana

WIEN, marrask. 6. — Tänne saapunut tiedonanto kertoo, että Jugoslavian poliisit ovat taas murhanneet yhden kommunistin. Viime kuun puolivälissä löydettiin Risto Samardshitch-niminen kommunisti katukäytävältä Zagrebin poliisivankilan edustalla. Hän oli kuollut. Poliisit antoi tavanmukaisen selityksensä, että kyseessä oli itsemurha. Vähää ennen kun Samardihitch löydettiin kuolleena oli hänen kopissaan joukko poliiseja, joten kysymyksessä ei ole mikään muu kuin raakamainen murha.

Samardihitch on yhdeksäskymmenes-neljäs kommunisti, jonka Jugoslavian poliisit ovat murhanneet siitä lähtien kun fascistinen sotilasdiktatuurin julistettiin voimaan. Häntä samoin kuin tovereitaankin, oli hirveästi rääkätty tarkoituksella saada heiltä tunnustuksia.

Kymmeniä oppilaita vangittu mellakoiden yhteydessä

PITTSBURGH, Pa., marrask. 8. — Carnegien teknillisen koulun oppilailla oli tänään kahakka, minkä poliisit sanovat olleen pahimman oppilasmellakan kaupungin historiassa. Oppilaat heittelivät asuntorakennuksistaan poliisien joukkoon maitopulloja, kuumaa vettä ja ilotulitusraketteja ja kaksi palokuntalaista ja yksi poliisi haavottui kahakan yhteydessä. Poliisit veivät kultenkin lopulta 39 oppilasta putkaan.

Edellisenä päivänä oli Pitt-koulun oppilailla mellakka, minkä yhteydessä vangittiin 37 oppilasta. Molempien koulujen oppilaat mellakoivat Pitt-Carnegie koulujen vuotuisten jalkapallopelin "alkajaisiksi".

Paljon uutisasukkaita karuun pohjolaan

NORTH BAY, marrask. 8. — Noin 600 uudisasukasta on viimeisten 12 kuukauden aikana ottanut maata Cochranessa olevan hallituksen maaviraston alaiselta alueelta. Tähän alueeseen kuuluu 16 towshippiä pitkin C.N.R:n rautatietä Quebecin rajalta Fauquierriin lännessä. Suurin osa näistä uudisasukkaista on asettunut 18 mailin laajuiselle alueelle Cochranen ympäristöllä. Tämä selostetaan olevan suurimman määrän, mitä alueelle on tullut uudisasukkaita yhdessä vuodessa senjälkeen kun se on avattu asutukselle. Europalaisia on enemmän kuin canadalaissyntyisiä, joita sanotaan jonkun määrän tulleen lännestä, erittäinkin Manitobasta.

Uusista tulokkaista on suurin osa suomalaisia, unkarilaisia ja slaavilaisia ja melkein kaikilla on ollut jonkun verran pääomaa, millä aloittaa uudisasutus tässä karussa maanperässä.

achevanin alueella uusi kultalöytö

ALT, marrask. 8. — Toinen ytö ilmoitetaan tehdyn Ma- anin alueella. Viimeisen löy- tehnyt Ed. Otisse, joka, hän oli käyttänyt oman lupa- a toisen alueen valtaamiseen. toisen seurueen uudelle löy- lleen.

ilöt, jotka ovat tarkastaneet löydön, selostavat sen ole- in 25 jalkaa leveän. Viimei- edot kertovat tämänkin löy- ukutelleen uusia kullanetsijöi- eelle. Löytö on Armstrong- än kuuluvien valtausten kes-

anin telakat munivat sotalaivoja

BE, Japani, marrask. 8. — viimeisen edellinen niistä 10,- nnin kantoisista risteilijöistä Japanilla on oikeus rakennut- ntoon laivastosopimuksen mu- i, laskettiin tänään vesille sakin telakalta keisarin edus- prinssi Hiboyasun läsnäol-

Jättiläislaineet upotti laivan

16 merimiestä hukkui

EUREKA, Calif. marrask. 9. — Puutavara-alus "Brooklynin" kannella olleet 16 merimiestä ,jotka myrskyä uhmaten yrittivät purjehtia Humboltin satamasta ulos merelle, joutuivat surman suuhun, kun kaksi jättiläismäistä lainetta kaatoi ja upotti pienen aluksen, tämän mennessä satamassa olevan aallonmurtajan ylitse.

Noin puoli mailia hukkuneen aluksen jäljessä purjehti "Washington" niminen laiva, mikä palasi takaisin. Laivan kapteeni, ilmoitti, että laineet kaatoivat aluksen kyljelleen ja rikkoivat sen kahtia. Rannikkovartijat, jotka näkivät onnettomuuden kertoivat aluksen pillien puhaltaneen epätoivoisesti aaltojen saavuttaessa sen. Viiden minuutin kuluttua se oli uponnut. Yhtään rumista ei ole löydetty, vaikka rannikkoalukset saapuivat heti paikalle.

Rannikkovartiasto julkaisi varoituksen, kieltäen laivoja yrittämästä mennä myrskyssä aallonmurtajan yli, sillä aaltojen voima ja koko lisääntyy särkyessään siinä.

"Brooklyn" oli ainoastaan 216 tonnin kantoinen alus. Yksi aluksen miehistöstä jäi henkiin, myöhästyen laivasta, viivyttyään liian kauan kaupungilla.

nakeittimö poliisiaseman nurkilla

T LAKE CITY, Utah, mar- 8. — Viranomaiset löysivät kahden tytön käyttämän 50 nan suuruisen viinapolttimon staan kivenheiton päässä po- emalta. Tytöt, Helen Chand- 8 v. ja Dorothy Morgan. 19 rtoivat poliiseille, että heidän aan vangittu J. B. Pola oli nnut heidät työhön.

Kolme kuollut lento-onnettomuudessa

STAUNTON, Va. marrask. 9. — Kaksi matkustajaa ja ohjaaja surmautui ja kolmas matkustaja haavottui mahdollisesti kuolettavasti Veronassa, täältä kuuden mailin päässä tapahtuneessa lento-onnettomuudessa. Lentokone oli vähän aikaisemmin noussut matkustajien kanssa ilmaan täkäläiseltä kentältä ja putosi maahan 500 jalan korkeudesta.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosote: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ... palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerollmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulk. maille: 1 vk. $5.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Isännöitsijä J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Muotivallankumouksellisuuttako kannatamme

Kuten lehtemme eräässä edellisessä numerossa julkaistussa uutisessa mainittiin, päätti Toronton suomalainen osasto t.k. 6 pnä pitämässään yleisessä kokouksessa peruuttaa johtokunnan aikaisemmin tekemän päätöksen, jonka mukaan osaston haalilla Lokakuun vallankumouksen 13 vuosipäivänä pidettäisiin Canadan kommunistipuolueen Toronton piirikomitean järjestämä yleinen työläisten juhla bolshevikivallankumouksen muistolle.

Emme yksityiskohdittain tunne kaikkia niitä motiiveja, joiden pohjalla tuollainen osaston päätös syntyi, mutta meistä päätös näyttää suoraan sanoen vähintään kummastuttavalta. Kommunistinen puolue Canadassa ei ole vielä toistaiseksi edes porvarillisen lain kieltämä elin. Tosin asiat ovat siihen päin menossa hyvää vauhtia. Kaikki se kiusa, uhittelut ja väkivaltaiset toimenpiteet, joita viime kuukausien ja viikkojen ajalla on harjoitettu kommunistipuoluetta vastaan porvarillisen järjestysvallan, poliisin, ja lapualaismallisten hulikaanijoukkojen taholta, jotka nauttivat n.s. "yleisen mielipiteen" kannatusta ja turvaa, on valmistelua kommunistipuolueen kieltämiseksi myöskin porvarillisen lainsäädännön tietä.

Mutta mitä tapahtui tässä Toronton suomalaisen haalin vuokraamisjutussa? Suomalainen osasto, joka kuuluu Canadan suomalaiseen—ainakin päätöslauselmiensa valossa — vallankumoukselliseen järjestöön, kieltää talonsa käytön kommunistipuolueelta, vaikkei tuollainen käyttö edes loukkaa kapitalistisen Canadan porvarillisiakaan lakeja. Mikäli meille on kerrottu, ei poliisi edes ollut yritellytkään sekaantumistaan perustella millään lakipykälillä, eipä edes ollut kehdannut vallan tiukasti tilaisuutta kieltääkään. Oli vain sanonut, ettei se vastaa mahdollisista seurauksista, eikä anna turvaa. Ikäänkuin porvarillinen järjestysvalta muka joskus turvaisi työväestöä tai heidän oikeuksiaan. Tietysti poliisi oli vielä uhitellut haalin käytön vapauden rajottamisilla vastaisuudessa ja niin poispäin. Mutta kaikki uhittelut olivat melko löyhästi perusteltuja. Ainoana konkreettisena perustana oli: Toronton fascistien nyrkki, että ne muka tulevat näyttämään kuka käski ja — poliisi ei vastaa seurauksista.

Ja tällaisen uhan edessä jänistävät Toronton suomalaiset työläiset hetkellä, jolloin miljoonat työläiset eri kapitalistisissa maissa, Saksassa, Puolassa, Yhdysvalloissa jne. taistelevat — ei kokouksen pidosta jollakin haalilla — vaan katujen valtaamisesta työläisten joukkokokouksille. Tapahtuu tämä kaikki vielä Lokakuun vallankumouksen aattona, joku päivä sen jälkeen kun samat työläiset, julkaisemalla nimensä lehtemme vallankumousnumerossa, ovat lähettäneet taistelutervehdyksensä Neuvostomaan veljille ja sisarille ja vannoneet uskollisuuttaan Lokakuun kumouksen aatteille.

"Mutta", sanovat huoneuston kieltäjät, "kysymyksessähän oli koko suomalaisten haalitoiminta, mahdollisesti talonkin menetys, talon, joka on rakennettu suomalaisten raatajien raskailla ponnistuksilla." Ymmärrämme, ymmärrämme! Mutta ensinnäkään kysymys ei ollut vielä siitä ja toisekseen meidän täytyy olla selvillä siitä että luokkataistelijoina oleminen vaatii meiltä raskaitakin uhreja muutakin kuin iltamanpidon jollakin haalilla. Mikä seikka älköön kuitenkaan merkitkö sitä, että me kevytmielisesti suhtautuisimme järjestömme vaivalla hankittuun omaisuuteen ja laitoksiin.

Miten asiaa katsommekaan, mikäli sitä katsomme luokkataistelijan näkökulmasta, ei tulokseksi voi jäädä muuta, kuin että kysymyksessä oleva Toronton suomalaisen seuran päätös, jolla kielletään haalin vuokraaminen kommunistipuolueelle Lokakuun vallankumouksen juhlimista varten, on mitä julkein esimerkki oikeistolaisuuteen ja opportunismiin vajoamisesta, perääntymisestä kädet housuntaskussa tappelun tieltä. Tämä asettaa Toronton osastomme eteen mitä laajimman ja vakavimman tehtävän taistelussa oikeistovaaraa vastaan siinä mielessä kuin järjestön johdon hyväksymät päätöslauselmat edellyttävät.

Pankoon jokainen Toronton osaston jäsen käden sydämelleen ja ajatelkoon, mikä ammottava aukko on tekojemme ja puheidemme välillä tässäkin tapauksessa. Muotivallankumouksellisuuttako me kannatammekin, ylistämme huulillamme Lokakuun vallankumouksen kunniaa, mutta sydämemme on kaukana siitä. Toverit Torontossa ja muualla, käykää käsiksi ankaraan itsearviointiin ja jos tarvitaan, rivienkin puhdistamiseen pitääksemme järjestömme luokkataistelun tiellä, pitääksemme korkealla luokkataistelun lippua, jonka punainen väri älkää pahasti samentua silmissämme, jos annamme aatteemme upota ja jalkamme luisua opportunismin vajottavaan suohon.

Kaksitoista vuotta maailmansodan päättymisestä

Kaksitoista vuotta sitten päättyi imperialistinen maailmansota, jossa tuhoutui ja tuli raajarikoksi kymmeniämiljoonia maailman työväenluokan ja farmarien parhaita poikia. Vasta sitten, kun proletaarisen vallankumouksen myrskyaallot, jotka jo olivat ikipäiviksi tuhonneet tsaarien isäntävallan laajassa Venäjän maassa, alkoivat huojuttamaan ja murtamaan imperialismin linnotuksia länsi-Europassakin, tuli imperialistisille rosvoille kiire aselevan aikaansaamiseen. Marraskuun 11 p:nä 1918 tehtiin aselepo; Saksa ja sen liittolaiset antautuivat ilman ehtoja Englannin ja sen liittolaisten armeijoille.

Tämän aselevon kautta päättyi yli neljä vuotta kestänyt imperialististen rosvovaltain välinen, maailmanmarkkinoista ja siirtomaaalueista käyty imperialistinen maailmansota. Aselepo vahvistettiin Versaillesin ryövärirauhalla, jonka Saksa pakotettiin allekirjottamaan kesäkuun 28 p. 1919. Tämän ryövärirauhan avulla tahtoivat Ranska, Englanti ja muut imperialistiset suurvallat perinpohjin tuhota suurimman ja vaarallisimman kilpailijansa, Saksan. Versaillesin rauhan mahdottomia määräyksiä on jouduttu useaan otteeseen revisioimaan, lieventämään. Ensin Dawesin suunnitelman kautta, myöhemmin Youngin suunnitelman avulla.

Vaikka imperialististen rosvovaltain välinen sota päättyikin marraskuun 11 p. 1918, niin se ei silti merkinnyt sodan käynnin loppumista. Eipä niinkään.

Bolshevikivallankumouksen kautta joutui tsaaristinen Venäjän valtakunta työläisten ja talonpoikain hallittavaksi. Siellä otti vallan ohjakset käteensä hallitus, joka tunnettiin proletariaatin diktatuurin nimellä.

Vaikka tätä proletariaatin diktatuurin nimellä tunnettavaa työläisten ja talonpoikain hallitusta vastaan ei yksikään imperialistinen maa ollut julistanut sotaa, niin siitä huolimatta piirittivät niitten sotajoukot tämän vallankumouksen maan kaikilta ilmansuunnilta — idästä, lännestä pohjoisesta, etelästä. Noin kahden vuoden ajan marraskuun 11 p:n aselevon jälkeen koettivat imperialistiset rosvovallat kynsin hampain tuhota työläisten ja talonpoikain neuvostovallan. Että nämä aikeet menivät myttyyn, siitä saadaan kiittää bolshevikipuolueen johtamaa Venäjän urhoollista proletariaattia ja talonpoikaistoa sekä kapitalististen maitten proletariaatin aktiivisuutta neuvostomaan puoltamiseksi.

* * *

Kaksitoista vuotta sitten päättynyt imperialistinen sota, jolla pyrittiin ensi kädessä ratkaisemaan se, pääsekö brittiläinen imperialismi vaiko Saksan imperialismi kontrolloimaan maailman kauppaa ja markkinoita, ei suinkaan lopettanut imperialististen rosvovaltain välistä kilpailua ja taistelua maailman markkinapaikoista ja siirtomaista. Päinvastoin se kärjisti imperialististen suurvaltain välisiä ristiriitaisuuksia.

Nyt ovat vastakkain suuret anglosaksiset imperialistiset rosvomaat, Britannia ja Yhdysvallat. Erinäiset latinalaisen Amerikan maat ovat viime viikkoina olleet taistelukenttänä, joissa niitten porvaristo on tapellut ja nahistellut siitä, kumpiko, Britannia vaiko Yhdysvallat, saa miehensä näitten maitten hallituksiin hoitamaan. Näissä tappeluissa näyttää Yhdysvallat vetäneen pitemmän korren.

Ristiriitaisuuksiensa ratkaisemiseksi valmentautuvat imperialistiset maat uuteen maailmansotaan, joka tulee olemaan paljoa hirveämpi kuin kaksitoista vuotta sitten päättynyt sota oli. Työläisjoukkojen pimittämiseksi ovat he laatineet Briand-Kellogg-sopimuksensa, jolla muka tehdään hyökkäyssota laittomaksi; Lontoon konferenssin merivoimain rajotussopimuksen, joka, rajottamisen asemasta, antoi suurille merivalloille, Yhdysvalloille, Englannille ja Japanille, miltei rajattomat oikeudet merivoimiensa lisäämiseen; ja Kansainliitossa on erikoinen aseistautumisen rajottamista käsittelevä komissioni, joka on vuosikausia lörpötellyt aseistautumisen rajottamisesta, mutta joka on jyrkästi hyljännyt kaikki todelliset ja mahdolliset aseistautumisen rajotukset tahi täydellisen aseistariisumisen, joita sille on Neuvostoliitto esittänyt.

* * *

Samalla kun imperialistiset rosvomaat valmentautuvat uuden sodan avulla kukistamaan toinen toisensa, on niiden kaikkien kanuunat kohdistettu Neuvostoliittoa vastaan. Suomi ja muut Itämeren maat, Puola ja Rumania ovat niitä Neuvostoliiton rajamaita, joissa imperialistiset suurvallat lujittavat sotilaallisia asemiaan ja valmentavat näitten maitten sota-armeijoita valmiiksi hyökkäämään työläisten ja talonpoikain maan kimppuun, jossa rakennetaan sosialismia suurella menestyksellä.

Neuvostovastaista propagandaa lietsovat imperialistiset kätyrit kaikissa maissa. Se ilmenee muun muassa neuvostotavarain pannaan julistamisessa (Canadassa) sekä kommunistien ja heidän järjestöjensä vainoamisessa, joista on yhtenä karkeimpana esimerkkinä Winnipegin pormestari Webbin suunnittelema yleinen suursiivous kommunististen johtohenkilöitten maasta karkottamiseksi.

Mutta neuvostomaan Punainen Armeija on myös otettava huomioon. Neuvostomaan muuan johtomies, toveri Stalin, lausui joku aika sitten, että me emme tahdo hyökätä toisten valtakuntain alueille, mutta tuumaakaan emme myös luovuta omaa aluettamme imperialistisille rosvomaille tahi niitten vasalleille lahjaksi. Proletaarisen vallankumouksen turva, Punainen Armeija, osotti toista vuotta sitten pontevalla toiminnallaan itä-Kiinan rautatien ryöväyshankkeen yhteydessä kiinalaisille rosvoille ja valkoryssille, että nuo Stalinin sanat ovat vakavaa totuutta.

* * *

Tänä maailmansodan päättymisen kahdentenatoista vuosipäivänä ovat imperialististen rosvovaltain keskeiset ristiriidat ja vastakohtaisuudet äärimmilleen kehittyneet vallitsevan talouspulan ja markkinoista käytävän kilpailun takia. Samaten ovat rappeutuvan kapitalistisen maailman ja nopeassa nousukaudessa olevan sosialistisen maailman, Neuvostoliiton, keskeiset vastakohdat räikeämmät kuin milloinkaan ennen. Kaikki ainekset ovat olemassa uuden imperialistisen sodan puhkeamiseksi. Canadankin työläisten on omakohtaisesti valmentauduttava muuttamaan imperialistinen sota luokkasodaksi, on valmentauduttava puolustamaan Neuvostoliittoa toimimalla työläisten ja farmarien vallankumouksellisen hallituksen pystyttämiseksi Canadassa.

Kaivoslakon uhkan opetuksista keskustelua jatketaan

Ruom. — Allekirjoittanut analysoidessaan Frood-kaivannon lakonuhkan jäämistä lakonuhkaksi ja yleisesti suorittaessaan itsearvostelua, teki sen "Keskus" nimimerkillä kirjoittamassaan artikkelissa "Kaivoslakon uhka ja suhtautuminen siihen". Ennen kuin jatkan, haluan tässä yhteydessä lausua, että kaikki kirjotukset mitä on julkaistu "Keskus" nimimerkillä, ovat olleet allekirjoittaneen persoonallisia kirjotuksia "Keskustoimittajana", jossa lyhennys on käytetty nimimerkkinä, ja joka perustuu Suomalaisen Järjestön viimeisen edustajakokouksen päätökselle. Äskettäin on esitetty väite, että joissakin työläispiireissä on vallalla käsitys, että tällä nimimerkillä julkaistut kirjotukset olisivat olleet Kommunistisen puolueen keskuskomitean lausuntoja. Jos tässä on perää, niin toivon että tämä huomautus oikaisisi tämän käsityksen. Allekirjoittanut on niistä yksin vastuunalainen. Lehdessä on luonnollisesti julkaistu Puolueen keskus-jaostojen julistuksia, joita "Keskusorganisatsioni-jaoston" nimellä olevat ovat allekirjoittaneen vastuunalaisen johdon kautta ulosmenneitä. Taaskin "Keskus-agitprop-jaoston" ja "Poliittisen komitean" eli jonkun näiden elimien vastuunalaisen johtajan tai sihteerin allekirjotuksella varustetut ovat vain suomennoksia, joka on etupäässä allekirjoittaneen tehtävä, mutta ovat tätä tehneet eräissä tapauksissa toisetkin varsinaisesti toimituksessa olevat toverit).

"Mainarien lakkohankkeen tarkkailua Kominternin tokumenttien valossa".

Tällaisella otsikolla julkaistussa kirjoituksessa koetettiin anteeksipyytää sitä mitä oli tehty ja sellaisenaan eli kirjoituksessa käytetty Kominternin päätöksistä lainauksia oikeistolaisten virheiden sovitteluyrityksessä, samanaikaisesti kun syytettiin toveri "Keskusta" ja tov. Buckia pintapuolisuudesta.

Allekirjoittanut haluaa myöskin tässä yhteydessä tarkkailla kysymystä Kominternin tokumenttien valossa, vaikkakaan en tahtoisi tällä sanoa etteikö tätä tarkkailua tule joku vielä pätevämmin suorittamaan. Pääasia on nyt kuitenkin, että tästä lakkohankkeesta pyritään oppimaan ja löytämään oikeat johtopäätökset kaikkien seikkain paikalleen asettamiselle Kominternin viitoittaman linjan oikein sovittamisen pohjalla.

Miten valistamme joukkoja tuntemaan oman voimansa?

Tov. Lenin raportissaan eräälle nuorisokokoukselle Zurichissä, lausui:

"Todellista joukkojen valistusta ei milloinkaan voida erottaa joukkojen itsensä itsenäisestä poliittisesta ja ennenkaikkea vallankumouksellisista taisteluista, se ei voi toteutua näitten taisteluiden ulkopuolella. Taistelu se on, joka sen saattaa käsittämään oman voimansa; taistelu laajentaa sen näköpiiriä, kehittää sen kykyjä, selvittää sen ajatusta, takoo sen tahdon."

Mitä Lenin sanoi silloin pitää paikkansa myöskin nykyisiin joukkotaisteluihin nähden. Mitenkä me valistamme joukkoja luottamaan Kommunistiseen puolueeseen ja punaisiin unioihin? Voimmeko me sanoa, että meillä on nyt jo työläisten enemmistön luottamus? Varmastikaan ei! Ainoastaan taistelun kuluessa joukot tulevat saamaan luottamusta meihin ja meidän johtoomme.

Kaksi vuotta sitten lähetti Kommunistipuolue lakko-kutsun samanlaisessa tilanteessa Oshawan autombiilityöläisille. Minkäänlaista järjestöä tai edes yhteyksiäkään ei ollut olemassa, mutta oli samanlainen objektiivinen tilanne. Työläiset seurasivat kutsua. Hiukan jälkeen tehtiin samoin Torontossa Dodge autotehtaassa ja kutomatehtaassa, Montrealissa kumityöläisten joutuessa rationalisoinnista kärsimään. Hamiltonissa toista vuotta sitten kutsuttiin Torontosta käsin teräsvaunutyöläiset lakkoon, huolimatta siitä että työpajassa olevat kolme ukrainalaista puolueen jäsentä ja osa joukkojärjestön jäseniä olivat kokonaan vastaan. Työläiset kuitenkin seurasivat taistelun kutsua. Organisatoorisesti tämä kaikki osoittaa joukkojen jälessä laahustamista puolueen taholta. Sudburyssa oli jatkuva puolustustaistelujen, vaalitaistelujen, mielenosoituksien y. m. tähtäyspiste ollut kohdistettuna juuri kaivostyöläisiin, sekä oli niiden joukossa siinäkin pari sataa, jotka kuuluivat jäseninä vallankumouksellisiin joukkojärjestöihin ja parikymmentä puolueeseenkin. Jos taistelun kutsu olisi ollut päättäväinen, niin nämä ainekset eivät olisi mitenkään menneet lakonrikkuriksi, samoin olisi ollut järjestymättömien ratkaisevan enemmistön suhtautuminen taattu. Tällöin olisi tullut eteen niitten oman aktiivisuuden kehittäminen, lakonvartioinnin, kokouksien, järjestäytymistoiminnan, y.m. kautta.

On johdettava taisteluun eikä kapituliseerattava

Puheessaan äskeiselle Kominternin toimeenpanevan komitean täysistunnolle luokkaristiriitojen kärjistymisestä kapitalistisissa maissa, lausui tov. Kuusinen m.m. seuraavaa:

"Nykyisenäkin ajanjaksona on joukkojen taistelun lähtökohtana joukkojen välittömät tarpeet. Se on meidän aina otettava huomioon taktiikassanme. Mutta nyt ei taistelu rajoitu näihin välittömiin osittaisvaatimuksiin, vaan on sillä selvä, voimakas taipumus paisua ulos näistä puitteista. Nyt taistellaan sellaisissakin tapauksissa, jolloin tiedetään, ettei vaatimusten välitöntä täyttymistä voida saavuttaa. Taistellaan, jottei kapituliseerattaisi luokkavoimana eikä orjain tavoin painettaisi päätä alas luokkavihollisen edessä. Mahdolliset osittaiset tappiot eivät tänä aikana enää synnytä painunutta mielialaa ja raskaatkin tappiot kestetään helpommin kuin taistelutta antautuminen...."

Mille nykyisen ajankohdan taisteluissa muutoksen luonne perustuu? Se perustuu työväenluokan joukkojen vasemmistolaistumiselle. Toveri Kuusinen selostaa tätä seuraavasti:

"Miten tuo prosessi käy? Mistä riippuu sen kulku ja tempo? Se on meidän käytännönpolitiikallemme erittäin tärkeä kysymys. Siihen vastatessani tahtoisin ennen kaikkea osoittaa, että proletaaristen joukkojen vasemmistumisprosessi riippuu näiden joukkojen nykyisenä aikana hankkimasta uudesta, kumouksellisentavasta **kokemuksesta.** Ensi kädessä tähän kuuluvat: 1) sen muutoksen tajuaminen, mikä tapahtuu näin itse näiden joukkojen kuin porvaristonkin aktiivisessa asemassa; 2) sosialidemokratian sosialifascistien politiikan antama läksy; 3) kommunistisen puolueen taisteluun ja työhön liittyvä työläisjoukkojen kokemus. Eri muodoissa käyvä työväenluokan taloudellisen aseman absoluuttinen huononeminen antaa proletaarijoukoille uuden suuriarvoisen kokemuksen, mikä lujittaa proletaarista luokkatietoisuutta ja hävittää reformistisia harhoja. Joukkotyöttömyys ja proletariaatin koko elämän epävarmuus (jopa Yhdysvalloissakin, missä työväenluokan aineellista asemaa on pidetty kaikkein varmimpana) ovat työväenluokan aseman huonontumisen tärkeimmät tekijät .... köyhyys ja sen mukana kuohunta — kuten Marx sanoo — kasvaa erityisellä voimalla.

"Minun mielestäni on meidän entistään vielä paljon suuremmassa määrin kohdistettava huomiomme palkkataisteluihin ja työaikakysymykseen. Meidän pitää nostaa etualle kysymys 7-tuntisesta työpäivästä. Reformistien loppumattoman kapituliserausstradegian johdosta tulee kysymyksestä "taistellakko, vai eikö taistella" työläisille sama kuin: ollako vai ei olla. Jos joukoissa vielä ilmeneekin horjuntaa tässä kysymyksessä, niin kommunistit eivät saa millään ehdolla tehdä pienintäkään myönnytystä kapitulatiotoiminnalle. Jokainen pieninkin peräänantaminen halpaisi joukkojen vesemmistumista. .... Jos kommunistit alkavat horjua silloin kun on kysymys taloudellisten joukkotaistelujen kehittämisestä, tai jos he yrittävät sellaisen taistelun vaihtaa vallankumouksellisen fraasin ja puolireformistisen käytännön politiikkaan, niin ovat he mennyttä miestä vallankumousliikkeeltä."

Oliko Sudburyn työläisissä mitkään toveri Kuusisen edelläolevan lausunnon **kokemukset** vaikuttaneet? Ensimäisen tajunta oli jo melkein yleistä, toisessa suhteessa enemmistö oli jo kokeillut läksyn ja kolmannessa suhteessa olivat esim. kaivostyöläiset vappumielenosituksiinkin vapaaehtoisesti ilman työstä poisjäämisen kehoitusta jääneet useampi satalukuisena. Ja silloin vasta todellisuudessa alkoikin kokemuksien ja puolueen johtamien liikehtimisien sarja, jotka jatkui koko kesän. Proletaaristen kerroksien yleisen aseman epävarmuuden ja joukkotyöttömyyden kokemukset eivät olleet jääneet puhtaasti alistuvaisuudeksi, joka olisi ollut mahdollista lakon heikontajana, mutta päinvastoin oli työttömäin keskuudessakin tehty järjestelmällistä työtä. Vielä lisäksi ottaen huomioon, että suuri osa niillä ympäristöillä liikkuvista työttömistä omaavat kokemuksia luokkataistelusta omissa maissaan, joten heidän suhtautumisensa olisi ollut samanlainen kuin viimesyksyisessä Port Arthurin alueen metsämiesten lakossa, siis ratkaisevasti hyödyksi.

Meillä ei ollut virallisesti reformistisia järjestöjä olemassa muita kuin pieninen tuplajuulaisten ryhmä, mutta reformismin johtava vaikutus lähti omista riveistämme oikeistolaisten opportunististen johtajain kautta paljon vaikuttavammalla tavalla kuin mikään ulkopuolella järjestynyt ryhmä olisi kyennyt tekemään.

Kun toimituskirjotuksessa yritetään vierittää oikeistolaisuus ja sitä tietä syy puolueen piirin varsinaiselle johdolle ja keskusjohdolle käyttämällä lainausta Kominternin kirjeestä, jossa viitataan että Canadan itsenäisyyskysymyksessä ei ole puolueen johto selvästi luopunut aikaisemmasta virheellisestä kannastaan, niin ei kuitenkaan sanallakaan voida toteta, että Puolue olisi esimerkiksi Sudburyn alueen liikehtimisissä edustanut tätä virheellistä kantaa. Kuka voi sanoa, että näin olisi tapahtunut **käytännössä** maaliskuun työttömäin mielenosoituksissa ja työttömäin järjestämistyössä, tai vapunpäivän kirjallisuudessa, mielenosoituksissa, tai siitä johtuneissa puolustustaisteluissa, tai vaalitaistelussa, jolloin julkaistiin kaikillä kielillä ohjelma, erikoisia lehtiä, lentolehtisiä ja puheita, tai Punasen Päivän mielenosoituksien kirjallisuudessa eli ohjelmassa tai sen yhteydessä seuranneissa oikeustaisteluissa (muistetaanpa lentolehteä) tai Kansainvälisen nuorisonpäivän mielenosoituksissa, Kaivostyöläisten Teollisuus-union joukkokokouksissa tai sitä seuranneissa oikeustaisteluissa.

Ei, kyllä tässä on isketty toimittajan taholta harhaan. Teoreettisesti ei kai puolueemme johto, nyt syytöksen heittäjä tov. toimittaja mukaanluettuna, liene selventänyt kantaansa päätösponnen kautta ennen kuin heinäkuun 7 p., mutta käytännössä on kuitenkin pyrkinyt välttämään tämän teoreettisen ristiriidan ilmaisemista missään, edellämainittujen joukkokamppanjojen yhteydessä.

Sudburyssa ei siis oikeistolaisjohdon voima ole virallisesti piiritoimikunnassa, joka on kaikkia edellämainittuja taisteluita käynyt, mutta siinä vaikutuksessa mikä vanhalla johdolla ja sen rikollista vaikutusta sovittelevilla aineksilla on. Ei tov. Luoto ollut pohjimmainen tekijä, mutta hän oli vain oikeistolaisten työn välikappale. Todellisena pohjatekijänä ovat ne samat ainekset kuin viime talvisessa kamppailussakin, sillä heidän vaikutuksensa käytännöllisenä halvaannuttamistyöskentelynä sai vain vaarallisemman luonteen, myyrämäisen parjaus- ja halvennuskamppanjan luonteen. Pitäkäämme myöskin mielessämme, että vaikkapa keväällinen parjaus piirikomiteaa vastaan kohdistui tov. Sulaan, niin hänen pois jäädessään kuitenkin samoin jatkettiin ja piirijärjestäjän saavuttua kohdistettiin erikoisesti vielä häneen, kehittämällä juttuja. Lakkotunnuksen herättämisen jälkeen kohdistettiin se vielä lausunnoiksi, että piiritoimikunta hajoittaa vallankumouksellisen liikkeen ja että piiritoimikunta on Incon agenttina, jne. Vieläkö tarvitaan enemmän, tai onko tämä jo riittävä aiheuttamaan päinvastaisen vaikutuksen.

Kyllä Kommunistipuolueella on heikkouksia ja puutteellisuuksia ja kirjotuksessani oli määräävin osa näiden heikkouksien arvostelua, mutta arvostelussa ei saa abstraakkisesti leijailla sellaisissa seikoissa joilla ei ole mitään yhteyttä kysymyksessä olevaan asiaan. Tämä vain synnyttää sekaannusta, kuten edellä on jo todettu. Kominternin kymmenennen pleenumin päätösponnen kohtaa:

"Lakkoa voidaan taas vakavasti valmistella vain suorittamalla ennakolta suuri organisatoorinen valmistustyö,"

ei ole oikeutettua vetää esiin tällaisen äkillisen objektiivisen tilanteen hetkellä sovituksena epäröimiselle joukkojen taisteluun ohjaamiselle. Joukot nyt jo itse tuntevat ilman meidän sanomattammekin antautumisen merkityksen.

Mutta meillä on edessämme nyt järjestäminen ja organisatoorinen valmistelu kaivosmiesten lakkotaisteluun kutsumiselle ilmankin tällaista äkillistä tilanteen kutsua. Entisten työttömäin työläisten joukkojen ja nyt eroitettujen liikekannalle vetäminen oli otettava vastaan heti ja kutsuttava heidät uhmaamaan vaatimuksillaan ja joukkovoimallaan. Vanhojen johtajain taholta tehdään kuitenkin sanomattoman vähän tässäkin suhteessa, mutta siltikin asettavat he järjestöissä kysymyksen, kuten tov. Kuusinen sen on paikalleen lausunut seuraavassa:

"Oikeistolaiset kirkuvat, että Kommunistinen Internationale ajaa muka "lahkolais"-politiikkaa. Heillähän on näet aina ollut patentti "joukkojen valloittamisessa". Missä ovat Frossardin, Höglundin, Brandlerin ja muiden luopurien, minkä nimisiä lienevätkin, joukot? Niin, me tiedämme, että vallankumouksellisen työväenliikkeen viholliset koettavat kaikin keinoin eristää meidät proletaarijoukoista erottamalla työläisiä työlaitoksista .... hajoittamalla järjestöjämme...."

Nykyisen aikakauden taisteluliikkeet niille johdon antaminen, vetää joukot oikeistolaisilta. Tov. Kuusisen sanoja vieläkin käyttäen tässä tilanteessa on tehtävänämme "herättää joukot tekemään kirkkaan päätöksen... Joukot tarvitsevat uusia johtajia; ne etsivät uusia johtajia taistelua järjestämään ja johtamaan." Sivuutetulla hetkellä tulivat Sudburyssakin joukot näkemään, että Kommunistipuolueen piiritoimikunnassa ja jäsenissä löytyi jo sellaisia, jotka kykenivät ja tahtoivat antaa johtoa. Heidän ympärilleen kasvaa liikehtimisien ja taisteluiden kuluessa uusi proletaarinen johtajakaaderi. — **A. T. HILL.**

Terveiset Profinternin kongressista ja Neuvostoliitosta

Canadan Puutavara- ja Maanviljelystyöläist[en] Teollisuusliiton edustaja toveri Kalle Salo kiertää puhumassa

Canadan Puutavara- ja Maanviljelystyöläisten Teollisuusliiton (Lumber and Agricultural Workers' Industrial Union of Canada) edustajana Punaisen Taloudellisen Kansainvälisen (Profinternin) kongressissa ollut toveri Kalle Salo tulee kiertämään eri seuduilla Canadaa selostamassa Profinternin kongressin työtä ja päätöksiä sekä kokemuksiaan ja havaintojaan Neuvostoliitosta, tuoden terveiset Neuvostoliiton työläisiltä ja talonpojilta.

Toveri Salo tulee matkallaan myöskin toimimaan Canadan suomenkieltä puhuvien vallankumouksellisten työläisten äänenkannattajan Vapauden edustajana ja toimii puutavara- ja maanviljelystyöläisten järjestämiseksi sekä edustamansa liiton osastojen perustamiseksi mahdollisimman lukuisiin seutuihin.

Kaikkia Canadan Suomalaisen Järjestön osastoja kehotetaan S. J:n toimeenpanevan komitean suostumuksen mukaisesti järjestämään toveri Salolle puhetilaisuudet niillä paikkakunnilla, missä toveri Salo vierailee. Niillä paikkakunnilla, missä on mainitun union osasto on tämä tehtävä yhteisin voimin. Mikäli mahdollista on myöskin järjestettävä iltamatilaisuus toveri S... vierailun yhteyteen, jotta tul... voitaisiin korvata matkakulut... mahdollinen jäännös lank... union järjestämisrahastoon.

Toveri Salon matkaohjelma ... kaistaan osittain kutakin alu... varten kerrallaan ja on se Pohj... Ont. alueella seuraavanlainen:

Marrask.:
25—26 p. Burkritt
27—28 p. North Bay
29—30 p. Cobalt
Jouluk.:
2—3 p. Rosegrove
4—5 p. Kirkland Lake
6 p. Rouyn
9—16 p. So. Porcupine, T... mins ja Porcupine
18—19 p. Cochrane
20—21 p. Sisula
22 p. Kapuskasing
23—25 p. Hearst

Edellämainituille osastoille lä... tetään asian johdosta vielä eri... nen kiertokirje, mutta valmiste... hin pitää ryhtyä jo tämän tie... perusteella. Matkaohjelman mu... tamiseen pidätetään kaikesta h... limatta oikeus, vaikka toivottav... siihen ei tarvitse turvaantua.

Canadan Puutavara- Maanviljelystyöläisten T... lisuusliiton aluekomi...

Vastalauseita

Protestilausunto

Työttömien ja nälkää kärsivien työläisten oikeutettuja vaatimuksia vastaan virkavallan taholta kohdistetun ylimielisen suhtautumisen sekä mitä raaimman poliisi- ja fascistiterrorin johdosta, joka on suunnattu työttömien rauhallisia kokouksia, kulkueita ja lähetystöjä vastaan, jotka ovat ainoastaan esittäneet vaatimuksen: "työtä tai ruokaa".

Me Beaver Laken työläiset ja työtätekevät farmarit, yhteisessä kokouksessamme marrask. 7 p. 1930, lausumme jyrkän paheksumisemme,

että ei hallitus, eikä paikalliset kaupunkien hallinnot ole ryhtyneet pikaisiin ja tuloksia tuottaviin toimenpiteisiin erittäin vakavan työttömyyden poistamiseksi, joka uhkaa nälkäkuolemalla kymmeniätuhansia työläisiä, sekä heidän perheitään ja joka jo tähän mennessä on johtanut nälkäkuoleman tapauksiin, puhumattakaan muusta sen aiheuttamasta kurjuudesta;

että työttömien työläisten kokouksia ja rauhallisia kulkueita vastaan on kohdistettu mitä raakamaisin poliisi- ja asetettujen fascistijoukkojen terrori;

että työläisiä on vangittu ja asetettu raskaisiin syytöksiin, vain siksi, että ovat esiintyneet työttömien vaatimuksien puolesta ja ohjanneet heitä vaatimuksiensa esittämisessä;

että työttömiä varten järjestettäviksi aijotuissa "hätäaputöissä" on suunniteltu maksettavaksi suorastaan riittämätöntä palkkaa.

Me esitämme yksimielisenä vaatimuksenamme:

1) että työttömille on heti järjestettävä työtä kunnollisella palkalla, taikka maksettava riittävä työttömyysavustus, tekemättä eroitusta maan kansalaisten, ulkomaalaisten, perheellisten tai perheettömien välillä. Tarkoitukseen jo myönnetty 20 milj. on heti sijoitettava työhön, tai jaettava avustuksena, sillä tuhannet nälkäiset vatsat eivät siedä viivytystä, eivätkä tule autetuiksi pelkillä lupauksilla. Koska tarkoitukseen myönnetyt varat ovat kokonaan riittämättömät, on hallituksen viipymättä luovutettava tarkoitukseen lisää varoja, jotka tulee korvata suurten omaisuuksien ja tulojen verotuksella;

2) että työttömiä vastaan kohdistettu terrori on viipymättä lopetettava ja fascistiset järjestöt määrättävä hajoitettaviksi, sekä työttömien pieksämiseen osallistuneet asetettava syytteeseen;

3) että kaikki työttömien esiintymisien yhteydessä vangitut työläiset, Sudburyssa, Port Arthurissa, Winnipegissa ym. Canadan kaupungeissa, on heti päästettävä vapa... si ja syytökset heitä vastaan ... mottaxa;

4) että työttömille myönnet... täydet oikeudet vaatimuksiensa puutteitensa esille tuomiseen.

Tämä protesti lähetetään Ca... dan pääministerille, yleisellesyy... jälle Sudburyssa, sekä Workerille Vapaudelle.

Kokouksen valtuuttamina.
A. Reinikainen — T. Ko...

Fascisti-Suomes[ta]

Työläiset "oikeuksie[n] edessä

Vaasan hovioikeudessa oli v.k. ... päivänä käsiteltävänä "valtiope... juttu" fascistihuligaanien lakka... taman kommunistisen lehd... "Folkbladetin" toimittajaa A... Asplundia vastan. Asplundin ... tettiin ottaneen osaa Suomen K... munistisen Puolueen toiminta... kuuluen m.m. mainitun puolueen ... laiseen kaupunkikomiteaan. Leh... jossa Asplund oli toimittajana, ... tettiin ohranan "tutkintopöytä... joissa" toimitetun SKP:n ohje... mukaan. — Juttu lykättiin ja ... plund passitettiin vankilaan.

Samana päivänä oli samassa ... keudessa" esillä juttu "valtiope... sesta" Kaarlo Jalmari Lehteä v... taan. Ohranat väittivät "kuulus... luissaan" käyneen selville, että L... ti on osallistunut SKP:n salais... toimintaan. Syytetty kielsi jyrk... syytteen, joten juttu lykättiin.

V.k. 16 päivänä oli samaise... fascistisessa hovioikeudessa käsi... tävänä edelläkerrottujen tapai... juttu työläisnaista Aidi Aleksan... Almia vastaan, jota syytettiin ... tä, että hän oli toiminut julkis... toimineen nuorisoyhdistyksen joh... kunnan jäsenenä ja rahastonhoi... jana, sekä kuulunut jäsenenä V... san paikallisjärjestöön, joka my... kin toimi julkisesti. Syytetty my... si kuuluneensa mainittuihin jär... tiöihin, mutta ei nähnyt siinä ... van mitään rikollista. Juttu käs... tiin loppuunkäsittelyksi ja vas... ja passitettiin takaisin lääninvan... laan.

Viime kuun 24 päivänä oli Vaa... hovioikeudessa jälleen "valtiope... juttu", jossa syytettynä oli työm... Emil Kulju, kotoisin Alavude... Kuljua, joka oli vangittuna tu... "oikeuteen", syytettiin siitä, e... hän oli kuulunut jäsenenä Kariha... ran nuorten työläisten opintoyhd... tys Valoon, ollen syytteen muka... kuljettanut viime kesänä suu... määrän kiihoituskirjallisuutta. K... ju kielsi kuuluneensa kommunis... seen puolueeseen. Tämäkin asia k... sotiin loppuunkäsittelyksi ja vast... ja passitettiin vankilaan, päätös a... asta tullen myöhemmin.

Maanantaina v.k. 20 päivänä ... Vaasan hovioikeudessa esillä ju... "valtiopetoksen" valmistelusta s... raavia työläisiä vastaan: toimitt... H. Heinosta Vaasasta, työmiehiä ... Gäddaa, J. Mannista, G. Piispa... P. Valkamaa, E. Lahtista, vahtim... tari J. Rimmiä ja hänen vaimoa... Susanna Rimmiä Pietarsaares... työmies E. Sauha-ahoa Evijärve... räätäli V. Päivistä ja työmies ... Nurmista Kokkolasta. Kaikki oli... vangittuina.

Kaikkia syytettiin salaiseen ko... munistiseen toimintaan osallistu... sesta ja vaadittiin ankaraa rang... tusta. Syytetyt kielsivät syyt... useimmat väittäen niitä ohran... keksimiksi valheiksi. joiden avu... heidät koetetaan tuomita vanki... hin, koska ovat toimineet työvä... luokan vapauttamiseksi kapitalism... ikeestä. — Juttu ei vielä päätty...

Helsingin raastuvanoikeudessa ...

HUOM.! HUOM.!

Suomalaisen Järjestön osastoille

...osastot eivät ole lähettäneet tiedoitusta josko tulevat pitä-
...den kirjailtamia tai ei:

...Alta.; Sointula, British Columbia; Hornepayne, Ont.; ...; Kaministikwia, Ont.; Coteau Hill, Sask.; Wanup, Ont.; ..., Ont.; Bovie, B. C.; North Branch, Ont.; Nummola, Sask.; ...; Cobalt, Ont.; Port Moody, B. C.; Pyne Township, Ont.; ...; Fort William, Ont.; Thorhild, Alta.; Wolf Siding, Ont.; ...ht Station, Ont.

...lleoleista osastoista on kyllä kin jo lähetetty esitettävä näy-
...lekin mahdollisesti on voinut jäädä lähettämättä. Olkaa nyt
... joka tapauksessa tuletteko toimimaan iltaman tai
... josko olette saanut näytelmää ja jos sen haluatte.
...mme, että jos olisi vielä sellaisia paikkakuntia, jotka haluai-
...nämä Vapauden kirjailtamat, huolimatta vaikka ei olekaan
...Suom. Järj. osastoa, niin meidän puolesta otamme sellaisen
...n suurimmalla kiitollisuudella vastaan. Olkaa siis hyvät
...aa tänne Vapauden konttoriin.
...toimintaan vaan kaikin, sillä iltamat on pidettävä ennen

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

SUDBURY ONT.

...22 päivänä lakkautta-
...sta Suomen. Valtiollisten
...tuolttoyhdistystä vastaan.
...an päätöksessä katsoi
...keus yhdistyksen lakkau-
...ska se on toiminut lakia
...apoja vastaan". — Kau-
...ikintaa! Vankien avus-
...rikosta!
...oikeudessa oli v.k. 21
...käsiteltävänä juttu turku-
...Hannulaa ja lahtelaista
...vastaan. Jutussa oli
...nutta niistä ei "oikeusvi-
... tolmesta ole annettu
...a tietoa julkisuuteen.
...aksi edellämainittua saa-
...sti tietää siksi, että heillä
...laisena "puolustusasian-
...Leino Turusta, kuuluisa
... tuomari — kuuluisa
...an suurista asianajolas-

...nulaa kuin myöskin Lind-
...tettiin siitä että he oli-
...kesänä toimineet erittäin
... työväen puolustusjouk-
...dostamiseksi lapualaishu-
...vastaan. Syytetyt katsoi-
...n olleen sellaiseen oikeu-
...kerran valtiovalta ei mil-
...la kyennyt enempää työ-
...keä kuin omaisuuttakaan
...n lapualaisroistojen hyök-
... Kanneviskaali katsoi
...tulleen toteennäytetyksi,
...lla juttu katsottiin päät-
...Päätös annetaan myöhem-
...staajat passitettiin vanki-

...uun 18 päivänä oli Turun
...esas alustavasti käsitelta-
... Helsingin työväen vaa-
...jäseniä K. V. Laaksoa,
... Koskista, muurari J. Mä-
...ä tampeerelaista monttoo-
...Stenbergiä vastaan. "Avus-
...yytetyille ilmaantui edel-
... jutussa mainittu Leino
... "apulaisekseen" tunnettu
...a Niilo Välläri. Viimek-
... kuitenkin hovioikeus jää-
...ä, koska hänellä ei ole
...uottamusta. Salli kuiten-
... jäädä "oikeuteen" seuraa-
...ua "sanomalehtimiehenä".
...omalehdille Välläri oli jut-
...amassa, ei ole tietoa.
... syytetyille vaadittiin ta-
...esti rangaistusta valtio-
... valmistelusta. Syytetyt
...jyrkästi mitään valtiope-
... tehneensä, ellei sellaisek-
... julkisissa järjestöissä toi-
... Juttu lykättiin ja syy-
...itettiin takaisin vankilaan.
...valtiopetosjuttuja" eri "oi-
... on tulossa runsaasti, jois-
...ttyjen lukumäärä nousee

...istilakeja "edus- ...nnan" käsitel- täväksi

...hallitus on antanut "edus-
... käsiteltäväksi uusia laki-
... joiden tarkoituksena on
... lailliseksi ne terroritoi-
..., joilla lapualaiset ovat eh-
...työväen julkisen toiminnan
... Näytteeksi siitä min-
...tulevat lait Suomessa ole-
...lkaisemme tässä pari näy-
...umpainenkin tulee kaikesta
... vahvistetuksi, sillä — ku-
...ettua — nyt kokoontunees-
...kunnassa" ei ole ainoata-
...väen edustajaa, noskelais-
...ajien hyväksyessä suoralta
...kaikki sellaiset lait, jotka
...dätyt kommunisteja ja työ-
...astaan yleensä. Ehdotus ri-
...11 luvun muuttamisesta
...uraavasti:
...oka liittyy sellaiseen yhdis-
... järjestöön tai muuhun yh-
...mään, joka hänen tieten-
... Suomen valtio- ja yhteis-
...estyksen väkivaltaiseksi ku-
...sti tahi tarkoittaa tällaisen
...n edistämistä tai tukemista
... tai välittömästi, taikka
...senä hankkimalla, veroja
...la, maksuja suorittamalla
...la tavoin työskentelee täl-
...teenliittymän hyväksi, niin
... joka on ottanut osaa ko-
..., joka hänen tiensä on kut-
...olle valtiopetokseen tähtää-
...minnan edistämiseksi, tahi
... neuvoteltu tai sovittu tuol-
...toiminnasta tai sellaisen
...tymän perustamisesta kuin
...ainittiin, tai joka puhein,
...in tai muulla tavoin ylis-
...opetosta tai sen valmistelua
...levittää valtiopetokseen tai
...isteluun kiihoittavia tai sitä

ylisteleviä kirjoituksia tai esityksiä, taikka joka muulla tavoin puhein tai teoin edistää tai suosii valtiopetokseen tähtäävää toimintaa, tuomittakoon, ellei hän muun lainpaikan mukaan ole teostaan ankarammin rangaistuksen alainen, vähintään kahdeksi kuukaudeksi vankeuteen."

Toinen lakiesitys on lisäys rikoslain 16 lukuun "työrauhan suojelemiseksi". Esitys, jonka laiksi tultuaan ei suinkaan ole epätietoinen, osoittaa, että Suomen työväki aijotaan kokonaisuudessaan alistaa laillistettuun orjuuteen, huligaanivallan alle, jossa kenelläkään työläisellä ei tule olemaan minkäänlaisia oikeuksia edes lausua ajatuksiaan puhumattakaan, että he voisivat työskennellä taloudellisten olosuhteittensa parantamiseksi. Mainittu esitys on kokonaisuudessaan seuraava:

"1 §. Joka väkivalloin tai uhkaamalla, henkilöön kohdistuvalla loukkauksella, vahinkoa tekemällä tahi muulla niihin verrattavilla teoilla pakoittaa tai yrittää pakoittaa jotakuta ottamaan osaa työlakkoon tahi koettaa estää jotakuta tekemästä työtä tai muuten vaikeuttaa hänen ansiomahdollisuuksiaan, tuomittakoon, ellei teosta muualla laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta, vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi taikka, jos asianhaarat ovat erittäin lieventävät, sakkoon.

Sama olkoon laki, jos joku 1 momentissa mainituin teoin pakoittaa tai yrittää pakottaa työnantajan seisauttamaan työnsä tahi siitä erottamaan tai olemaan siihen ottamatta työntekijää.

Mitä edellä tässä pykälässä on sanottu, sovellettakoon myöskin silloin, kun mainitunlainen teko kohdistuu muuhun henkilöön kuin siihen, jonka painostamista tai vainoamista tarkoitetaan.

2 §. Jos joku, saattaakseen toisen 1 pykälässä mainitun vainoamisen alaiseksi, julkisesti väkijoukossa esittää tahi painotuotetta käyttämällä tai muutoin levittää hänestä sellaisia tietoja, että hän on ottanut osaa maan tai laillisen yhteiskuntajärjestyksen puolustamiseen tai liittynyt sitä varten laillisesti perustettuun järjestöön taikka että hän on ollut lakonalaisessa tai jonkin järjestön muutoin kieltämässä työssä, rangaistakoon niinkuin mainitussa pykälässä sanotaan.

Saman rangaistuksen alainen olkoon myöskin se, joka häpäisee toista tahi 1 pykälässä mainituin teoin pakottaa tai yrittää pakottaa häntä nöyryyttävään tekoon sen johdosta, että hän on ollut lakon alaisessa tahi jonkin järjestön muuten kieltämässä työssä.

Niinkuin 1 pykälässä sanotaan rangaistakoon myöskin sitä, joka siinä mainituin teoin pakottaa tahi yrittää pakottaa toista, jotta tämä säilyttäisi työrauhansa, liittymään johonkin yhdistykseen tahi yhdistykselle maksamaan sellaisia maksuja, joita hän lain mukaan ei ole velvollinen suorittamaan.

3. §. Rikokset, joista tässä laissa puhutaan, ovat virallisen syytteen alaisia. Milloin rikos on tehty painotuotetta käyttämällä, saa virallinen syyttäjä nostaa syytteen, vaikkei oikeusministeriö ole antanut siitä määräystä.

Tämä laki, jolla kumotaan 1 päivänä kesäkuuta 1922 annetun työsopimuslain 35 §, tulee voimaan — —

Rikoslain 16 lukuun lisätään näin kuuluva 25 §:

Joka julkisesti häpäisee toista tahi pakottaa tai yrittää pakottaa häntä nöyryyttävään tekoon sen johdosta, että hän on ottanut osaa maan puolustamista tai laillisen yhteiskuntajärjestyksen voimassapitämistä tarkoittavaan toimintaan, rangaistakoon vankeudella enintään yhdeksi vuodeksi taikka, jos asianhaarat ovat erittäin lieventävät, sakolla."

* * *

Siinä on näkyviä merkkejä siitä yhteistyöstä, jota Suomen sosialidemokraatit ovat fascistien kanssa harjoittaneet, tuhotessaan työväen julkisen toiminnan. Tällaiset ovat ne "saavutukset", joita noskelaisten ylistämä "kansanvalta" on antanut Suomen työväenluokan kannettavaksi. Eikä nämä ylläesitetyt ole vasta kuin alkua, sillä 200 jäsentä käsittävä "kansaneduskunta" työskentelee yhtämittaa "kansanvallan" lujittamiseksi.

Kuinka kauan kantaa Suomen työväki harteillaan tuollaista "kansanvaltaa"?

Montreal

POLIISIT METSÄJATKANA

Työttömäin ulkoilmakokouksessa, joka pidettiin 7 p. täällä, olivat poliisit taasen mielityössään. Kello 11 jälkeen oli kokous kutsuttu alkavaksi Dominion Sun Life henkivakuutuskomppanian rakennuksen edessä. Ennen kokousta, jo 9 aikaan aamulla, oli suuret joukot ratsu-, jalka- ja moottoripoliiseja kokoontunut paikan ympäristöön ja piirittäneet koko paikan. Myöskin oli aamupäivällä pappi keskellä puistoa sotilaspatsaan edessä, jossa kädet ylös taivasta kohden varmaan lähetti rukouksensa ylös, että työttömät tulisi työtä pyytämään poliisilta, jotka silloin jo olivat piirittäneet paikan. Joukkoa alkoi kokoontumaankin määrättyyn aikaan ja niiden joukkojen mukana myöskin etsivä osasto, joista suuri joukko tavallisessa metsämiehen puvussa, muutamat hyvin risaisina. Ne kuitenkin pian eroitti työttömäin joukosta, sillä poliisit hajoittaessaan joukkoa, antoivat näiden jäädä aina paikoilleen, joten jokainen huomasi heti keitä nämä lampaiden vaatteisiin puetut oli. Ketään ei laskettu puistoon ja ympäristön kaduilla häärsi poliisit hajoittaen heti joukkoa, jos vain kaksikin oli yhdessä seisoskelemassa.

Joukot, nähtyään että kokousta ei voida pitää, alkoivat hiljalleen painua alas kaupungin talolle asti, jonne kokoontuikin suuremmat joukot, sillä kaikki paikat oli tulvillaan yleisöä. Samalla myöskin poliisijoukot lisääntyivät ja alkoivat kasakkamallisen esiintymisen. Monet henkilöt, jotka olivat ainoastaan asioillaan liikkumassa, saivat poliisien kapulasta tai ratsupiiskasta, ja nämä metsämiespoliisit olivat useammalla paikalla alkamassa provoseerausta, saadakseen sekaannusta aikaan, kuitenkaan heidän siinä suuresti onnistumatta. Kokouksen pidosta ei täten tullut mitään, mutta kuitenkin voitiin taasen Montrealin työttömille osoittaa mitä kaupunki on heille antamassa, silloin kuin he pyytävät vain leipää eläkseen. Työttömät vaativat vain rauhallista kokoontumista puistossa, missä joka päivä ja etenkin pyhäpäivinä on vaikka minkälaiset "lahkot" kokoontumassa ja julistamassa hallelujaa, mutta työttömille, jotka pyytävät vain leipää, annetaan kasakan piiskaa ja poliisin kapulaa.

Työttömäin komitean kirjuri tov. Miller antoi kaupungin päivälehdille selostuksen tapahtumasta, ja samalla haasteen että työläiset eivät tule poliisien kapulan heiluttamisesta huolimatta jättämään toimintaansa ja kokouksiaan, vaan tulevat suuremmalla innolla ottamaan osaa omaan toimintaansa, siksi kunnes heillä on leipää ja lämmintä elämän ylläpitämiseksi. Työttömäin järjestämistä pitää tulla ja saada kaikki työttömät mukaan.

Venäjän vallankumouksen 13 muistojuhlaa vietettiin Prince Arthur haalilla, jonne oli kokoontunut haali tungokseen asti yleisöä. Puheita pidettiin useita ja orkesteri soitti muutamia kappaleita. Puhenjohtajan esittäessä lausunnon tervehdyksen Neuvostoliiton työläisille, josta matkastaan tulevat he selostamaan t.k. 9 p. National ottotilaisuudessa ... haalilla. Tilaisuus jätti hyvän vaikutuksen ja todistuksen, että ne aatteet, jotka olivat vaikuttamassa Venäjän vallankumoukseen, elävät myöskin ja tulevat kantamaan heidän kapitalistisissa maissa.

Naisten iltama S. J. osaston talolla tulee olemaan. Ohjelmassa tulee näytelmä "Invalideja", sotaisten näytelmä, puheita, lauluja, kuvaelmia y.m. yhtä ja toista, kuten tavallista naisten iltamissa. Muistakaa jokainen saapua tähän naisten järjestämään tilaisuuteen.

Vapaa englanninkielen koulu on alkanut osaston talolla joka keskiviikkoilta kello 7.30. Opetelkaa englanninkieltä, sillä se on tärkeä jokaiselle. Työskentelymme Canadan työläisten keskuudessa vaatii, että me opimme ja tunnemme myöskin täällä käytettävää kieltä, jotta voimme ... tavalla emme voi kunnollisesti ... osaa tämän maan työläisten taisteluun, mihin meillä on velvollisuus.

Suomalaisten työttömäin lukumäärä Montrealissa, suomalaisen työttömäin komitean ottaman tilaston mukaan, on nykyään noin 429 niistä miehiä ja 80 naista. Lukumäärä voi kuitenkin nousta ehkä sadalla jos voitaisiin kaikki työttömät ... telojen mukaan ja niitäkin ei ole voitu saada kaikkia, joten yksin ... tuo numeroa ... joka sanoa että noin 80 ... kaupungissa on ... ja jotavastoin naisia ehkä noin 15 prosenttia. Työttömät pitävät kokouksia joka tiistai ja torstai illalla kello 2 osaston talolla. Kaikista keholtetaan ottamaan osaa kokouksiin. — J. S.

Fort William

Ei ollut hänen puheessaan perää. Noin kuukausi toista C. P. R:n presidentti käydessään lännellä tarkastusmatkallaan vakuutti että "hyvä aika on jihan nurkan takana". Toisin on kuitenkin asianlaita todellisuudessa, koskapa on pääsyt panna "lay offiin" 1050 miestä entisten lisäksi, yksinomaan lännen divisionilta, tähän luettuna Fort Williamikin, vähennys koskien pääasiassa vaunun korjaajia ja konetyöläisiä.

Olemme palautumassa orjuuteen. Kaupunkimme on alkanut teettämään hätäaputyötä, raivauttamalla metsää puistikoksi, antaen kolme mahallista päivässä ja vapaan kyydin työmaalle. Entisajan orjille, paitsi ruokaansa, annettiin myös vaatteet ja asunto, vaikkapa siinä sivussa saivat ruoskaakin. Nykyajan Spartakus saapi olla kiitollinen saadessaan kolme 22 ja puolen sentin maksavaa ruokatikettiä ja pukata 7 tuntia työtä. Eikös olekin kaupungin isät jalomielisiä! Onko sittenkin jossain vikaa, ja eiköä siitäkin saatava parannusta tulevaisuudessa?

Yleinen mielipide pitää saada kiihtymään. Nykyisin olemme saaneet lukea kaksoiskaupunkimme toiskielisistä sanomalehdistä kaikenlaista lokaa, jota on viskattu ja kohdistettu kommunisteihin. Hiljattain on C. P. R. rautatieyhtiökin asettanut erityisen poliisivartioston Port Arthuriin suojelemaan komppanian omaisuutta, muka punaisten hyökkäystä vastaan. Tämä on vaan tekosyy, että saadaan vähemmän ajattelevat kiihoitetuksi vihamielisiksi, koska vallassaolijat hyvin tietävät, että nykyinen tilanne on siinä pisteessä — on ankara työttömyys ja jo talvi tulossa joten pieninkin ajattelevainen saada nukkuneen ajattelemaan tilannetta. Tästä johtuu se hirveä kommunistikauhu.

Ilahuttavaa on tietää, että olemme saaneet osuuskauppamme kaksoiskaupungeissa siihen kuntoon, että pystymme hinnoissa kilpailemaan minkä yksityisliikkeen kanssa tahansa, ja jos otamme tavaran laadun huomioon, niin voimme sanoa, että vaikea on lyödä meitä laudalta. Tästä näemme mitä saapi aikaan yhteisymmärrys ja -toiminta. Ikävä vaan että on vielä paljon niitä, jotka eivät halua olla osuuskaupan kundeina, se tahtoo sanoa, että — kun mulla on tuota rahaakin näin kovin roskasesti, niin hävetään olla köyhempiensä ystävänä!

Osuusruokalamme on myös ... pohjalla ja tarvitsee ja ansaitsee myös työläisten kannatuksen. Olemmeko sen tehneet? Tähän voinee vastata kukin sellainen yksinäinen mies joka antaa kannatuksensa kilpailijalle ja muille. Tukekaamme omia osuusliikkeitämme, se on velvollisuutemme. — Eräs.

Ensi lauantaina menee näyttämöllämme taas huomattava näytelmä. Silloin esitetään kaunissisältöinen italialainen näytelmä "Scampolo" eli "Kadun lapsi". Tämä näytelmä on aiheeseensa katsoen ehdottomasti yksi parhaimpia. Rupeamatta tässä lähemmin puhuvaamaan kappaleen sisältöä voimme vaan sanoa, että jokainen joka sen näkee ei tule sitä katumaan, sillä esitys tulee myöskin olemaan ehdottomasti täysipainoista.

Kun ottaa huomioon tämän nykyisen huonon ajan, on lippujen hinnat asetettu tällä kertaa mahdollisimman halvoiksi, 25c etukäteen ja ovella 35c. Ei siksi, että kappale olisi jokin ala-arvoinen sillä se on, kuten jo mainittu, yksi parhaimpia ja samalla koko illan kappale.

Seuraava ensi-ilta on marrask 29 p. ja silloin menee tuo tunnettu unkarilainen kansannäytelmä "Unkarin mustalaiset". Laulut ovat jo harjoituksen alla, joten sen onnistuminen on sitä myöten varmaa. Näyttämöesityksen ovat saaneet kuin pukuihin tullaan kiinnittämään sellaista huomiota, että saisi se mahdollisimman täysipainoisena esitetyksi.

Siis pitäkääpä nämä tilaisuudet mielessänne ja tulkaa katsomaan Williamin haalille lauantaina 15 p. Esitys alkaa täsmälleen 8.30 illalla. — N.

Toronto

Lauantaina t.k. 15 p. on Toronton työväen näyttämöllä tämä syyskauden huomattavin ensi-ilta. Silloin näkee ensikerran ramppivalon Ernst Tollerin kirjoittama sodanvastainen järkyttävä murhenäytelmä, kuulu niihin suurnäytelmiin, kuten kaikki muutkin Tollerin kirjalliset tuotteet ovat. Hänen kirjallisen arvonsa kuin myöskin näyttämötaiteellisuutensa ollen on niin täysi takaava.

Toller on pannut tämän oheen ... niin ol... sisältö täydellisesti käsittä... pitäen ... ensi-iltaa kaikilla kestävän ... sen si...

Hinkemannin osa on yksi niitä joita harvoin vaaditaan näyttämölle suoritettavaksi, hänen sielunkuvaajan lähtevä ... viha, raivo, melkein avuton lapsi, vaati... on elet... muuten ...

Alli Heickell näyttelee Greten vaikean osan, joka kaipaa esittäjältään syvemmälle ihmiselun sopukoihin ... Neiti Heickell voitti esityksellään "Kaarina Varjolassa" Toronton yleisön suosion. Robert Grönvall ... "vänypiä"

näytteljiöitä näyttelee liukkaan ja häikäilemättömän huvikujan omistajan. Tämä mainittu herra edustaa rappeutuvaa porvaristoa kaikessa keljuudessaan. August Merihelmi Paulina ensikerran tänä vuonna mukana. Yli kaksikymmentä pienempää tehtävää. Lavastus, m.m. Adam Rakeen kaupunkifondi, katukohtaus, sirkuskohtaus. Lavastuksessa käytämme sitä tyyliä, että verhot ovat koko ajan sivuilla, ainoastaan peräkulisi muuttuu kuvaelmaa vastaavaksi. Harjoitusaikaa olemme varanneet kolme viikkoa ja päähenkilöt ovat vielä käyneet päiväharjoituksissa, joten sekin puoli on lupaamassa hyvää. Toivottavasti yleisö pitää tämän tilaisuuden mielessään ja hommaa lippunsa ajoissa, sillä luultavasti Donhaali täyttyy ensi-illassa joka kolkkaa myöten.

Kustannuksista huolimatta hinnat etukäteen: numeroimattomat 40c, numeroidut 50c, ovella kaikki 50c. Olette myös oppineet näkemään, että alamme täsmälleen Siis 8.15 illalla. — L—i.

Port Arthur

Marraskuun 15 p. mennään joukolla Waren koululle Lappiin. Siellä on arthurilaisten toimesta hauska iltama. Sattuu niin on viimeinen vierailu kaupunkilaisten puolelta farmikontrille tänä syksynä. Ohjelmassa tulee olemaan opettavaista ja tietysti hauskan puolta. Tanssia ei tule myöskään puuttumaan. Pitäkääpä jokainen muistissa marraskuun 15 p. Kun kaupunkilaisilla on noita kaasurattaita, niin tehdään oikein yhteinen huvimatka. Kontrin toverit tietenkin tulevat kaikki silloin Waren koululle. — —i—i.

Jos tunnette

että lehtenne on lukemisen arvoinen, niin koettakaa avustaa sen levenemistä.

MAATALOUSKAUPUNKI

(Matkakuvaus).

Aro, pölyä ja hellettä — sellainen helähtelevä helle, että minä kuulen miten se helisee, ikäänkuin lähellämme liitelisi miljoonia mehiläisiä kiireisessä touhussa. Tällaisesta kuumuudesta tuntee itsensä jo sairaaksi, varsinkin saksalainen Neumann joka hikoillen istuu automobiilissa. Hänen matkatoverinsa kaukaasialainen Levan ja Kogoberitse yrittää hengittää vielä "vapaasti".

— Hyvä ilma on täällä, sanoi Levan.

Mitä, hän nauraa? Ei, Hän on ikäänkuin olisi vasta peseytynyt vedessä ja hänen kasvonsa muuttuvat purppuranpunaisiksi, mutta leukapieliin pusertautuu kuitenkin läpinäkyviä pisaroita.

— Se on sinulle kaukasialaiselle hyvä, mutta katso sitä Neumannia. Hän on aivan nääntynyt ja läähättää suu ammollaan kuin musta varis.

— Oi, Neumann! Neumann hävisi, nyt hän aivan kuin palaa kuumuudesta. Mutta sittenkään hän ei antaudu. Hän on nähnyt vallankumouksen rintamalla, mutta milloinkaan hän ei ole ollut tällaisessa kuumuudessa. (Hän on jäsenenä Saksan kompuolueen keskuskomiteassa). Siellä rintamalla ei hän antaudu, mutta täällä — minkälainen aro! Turhuutta! Neumann reipastutti itseään ruumiin liikkeellä häätäen luotaan uneliaisuuden.

— Mitä, tämä aroko? — kysyy hän.

— Niin oikea, todellinen. Täällä virtailivat Budjonnyin joukot.

— Oo, vetelee Neumann siristellen silmiään. Täällä Budjonnyi. Hän katselee arolle luultavasti tahtoen tavata budjonnyilaisia ja sattuukin hänelle vastaan kaksi kamelia. Ne ovat kaksikyttyräisiä, huonosti hoidettuja, mutta kuitenkin juhlallisia tallaten pehmeillä jaloillaan pitkin tietä astuen ohitse ja samalla häviten pölypilveen.

— Kameli, — huutaa Neumann. — Minä en milloinkaan ole nähnyt elävää kamelia.

— Se elukka syö kaikkea, — vastaa ylenkatseellisesti Levan.

— Niin kameli. Mehän myöskin menemme asemalle, jonka nimi on Kameli. Se on jossakin siellä arolla, pieni asema-pahanen. Sanovat, että tämä asema on rakennettu joskus vain veturien levähdystä varten. Asemapahasen lähettyviltä etempänä ei tapaa ihmisasuntoa. Vain aro ja tuimat tuulet vinkuvat siellä.

Mutta nyt siellä rakennetaan ennennäkemätöntä maatalouskaupunkia. Rakennetaan uusi kaupunki metallityöläisten käsin.

* * *

Jo kaukaa kimaltelee auringon heijastuksessa jättiläismäinen elevaattori. Jylhinä seisovat rakennukset ja helähtelevä aro kuohuu ihmisäänistä, kalskeesta, ryskeestä, koneitten ulvonnasta, autojen törähtelystä, sahojen tai sähkökairojen suhinasta. Me ajamme kaupunkiin. Se on kokoonpantu pienistä valkoisista taloista. Kaupungissa on klubi, ruokala, valtamaantie ja sähkövalaistus. Ihastuttavaa! Kaksi vuotta taaksepäin oli tässä vain aro ja ainoastaan lintuhaukat liitelivät tasankojen yllä mutta nyt.... Mutta ei vielä pitkälle! Luoksemme lähestyy neuvostotalouden tirehtööri puettuna kuin valettuihin vettäpitäviin vaatteisiin. Hän on tov. Markolin ja alkaa hän täyttämään isäntävelvollisuuksiaan puhuen:

— Katsokaapas, ensiksi ylioppilaiden yhteisasuntoja.

Osoittautuu, että täällä on omaatuinen yliopisto, jossa parin vuoden kuluttua lähtee 520 sosialistisen maatalouden insinöörimekanikkoa. Heistä täällä kehittyykin taitavia työntekijöitä ja ovat he pääasiallinen työvoima maatalouskaupungin rakentamisessa.

* * *

Kaikki tämä palautuu mieleeni vastoin tahtoani painostavana. Kenties minun ei tulisi tästä lainkaan kirjoittaa, mutta muistot, kuten sanotaan "valtaavat minut" ja minä "liidän menneisyyteen" muistaen miten isäni herätti minut 12-vuotisena poikasena:

— Fedka, herää! Muuten aurinko kohta takapuoleesi paistaa. Herää lähtemään. Kaikki lähdemme.

Minun oli vaikea herätä. Minusta tuntuu kuin olisi vastikään pannut levolle. Työtätehneet käteni eivät ole vielä levänneet, kivistys selässä ja jaloissa jomottaa ikäänkuin tahtoisi ne katkaista. Ja minusta tuntuu, että tällä hetkellä on tärkeintä, että saisin nukkua kyllikseni. Mutta minua vain herätetään, ja kun en ota herätäkseni, niin kantavat minut nukuksissa ulos ja asettavat kärryille. Tie on epätasainen joten kärryt heilahtelevat ja tärähtelevät ja minä vähitellen herään avaten silmäni. Harmaantuu vihdoin varhainen aamu, auringon nousuun on vielä aikaa, mutta kylästä jo ajavat niittäjät hevosilla tai kävelevät jalkateitä kannut käsissä.

— Päivä vuoden elättää, — hyrähtelee isä ikäänkuin puolustellen itseään menettelynsä johdosta.

Jos ajallaan et korjaa viljaa, niin silloin se varisee. Riiheen joudut vetämään silloin vain olkia, tai jos liiaksi seisoo vilja tahi sateet liottavat niin silloin ne kasoissa mätänevät. Siinä se on talonpojan elämä, aikailee äijä ärsyttävästi lisäten: Fedjanka, lyö arpaa kumpi puoli kääntyy — kotkankuvako vai vastapuoli.

Ja leikkaamme sirpeillä ruista, jokainen saman verran, oman osansa. Aamiaiseen mennessä olemme jokainen jo leikanneet kolme kuhilasta. Syömme unisina ja väsyneinä. Omia aikojaan alkaa äiti laulaa hyräillen mutta huomattuaan nuhteen isän katseessa vaikenee. Isä rypistää kulmakarvojaan, hän vielä pidättäytyy, mutta me jo odotamme että aamiaisen jälkeen hän alkaa ehdottomasti äidille äkäilemään seuraavaan tapaan: kaksikymmentä vuotta työskentelin Bakussa tuotannossa, mutta sinä äiti vedit minut sieltä takaisin "synnyinmaalle", pakotit käymään käsiksi maatalouteen ja nyt saan kiristää hampaitan toista vuotta tämän taakan alla. Sulavasti päästelee hän.

— Jospa sinut yksin siihen pakottaisin. Huonoko oli Bakussa elää?

— Mutta Vanja, älä rähise, vai mitä, — rauhoittelee äiti.

Päivällisen jälkeen loppuu isältä kaikki kärsivällisyys. Hän heittää syrjään sirpin, sylkäisee ja lähettää kaikkien tykö tuhannen pirua. Pakenee kotiin, istahtaa heinälatooн ja ajattelee sitä, miten hän uudestaan pääsisi "pujahtamaan" Bakuun.

Mutta me emme selkiämme suorista. Päivällisen jälestä aurinko polttaa kuin tuli. Pöly tunkeutuu suuhun, nenään, tukkeaa korvat tarttuen ruumiiseen kuin pistelevä olki. Meidän tekisi mieli sylkäistä kaikelle tälle, kuten sylkäsi isäkin ja paeta. Mutta minne paeta. Kuka sinun edestäsi viljan korjaa?

Tämä on raskasta työtä. Mutta on ollut tyhmiä kirjailijoita (ja niitä on vieläkin), jotka runollisesti kuvailevat leikkuuta: "ja kasvot auringon paahtamat, laulut ja iloisuus sekä sulavat olkapään käännöt"... Luettuasi tämmöisiä kiitteleviä runoelmia, niin ihmettelet. Mitä työntekoa rasitusta ja nääntymistä, pakkotyötä, kuten vielä sanotaan.....

* * *

Me ajoimme autolla halki neuvostotalouden peltojen ja 32 kilometriä Kahden puolen tietä oli niitetty pelto ikäänkuin keritty. Siellä täällä seisoivat mahtavat olkiröykkiöt. Katsele näitä röykkiöitä ja ajattele: ne on vedettävä riiheen, puitava, viskattava. Ja huokaan miten paljon vielä työtä.

Mutta samassa tunnen odottamattoman sysäyksen ja havahdun ja olen vähältä huudahtaa: ei mitään sellaista. Näitä röykkiöitä ei tarvitse viedä riiheen eikä puida. Nämä röykkiöt eivät ole viljaa, niissä on vain puhtaat oljet ja vilja on jo aikaa sitten viety autoilla pois.

Niin tekee työtä kombaineri. Se kulkee peltoja pitkin ja pelto jää kuolleeksi.

Kombainerit. Kas siinä ne. Ne kulkevat kuin jättiläismäiset peltojen haltiat. Niistä kuuluu tahdikas rätinä ja niiden yllä vyöryy harmaat savupilvet. Tämä ei ole "Svinka-Purkka", ikuinen maan tonkija. Tämä on teräsjättiläinen, joka on tullut vapauttamaan ihmiset uuvuttavasta työstä. Kas siinä ne. Niitä vetää 60 hevosvoimainen traktori suuri mateleva ja jokaisen 14 minuutin kuluttua ajaa näiden luokse kuorma-auto vieden viljat säiliöön. Traktori, kaksi kombaineria, kuorma-auto ja 8 henkilöä korjaavat kahdessa vuorossa 50 ha.

50 hehtaaria!

Tämä, jos ottaisi kaikkein parhaimpia niittäjiä, ennätysmiehiä, sellaisia, joilta iltasilla silmistä säkenet lentävät, vaatisi 250 niittäjää. Mutta keskinkertaisia niittäjiä pitäisi olla 400. Ja sitten vielä pitäisi viljat vetää, pulla jne., vaatien tämä 200 työntekijää lisää.

Traktori ja pari kombaineria häätävät pelloilta 5—6 sataa henkilöä.

Neuvostotaloudessa on 50 kombaineria, 25 traktoria, 25 kuorma-autoa ja ylioppilas-metallityöläiset korjaavat 25 päivässä 23 tuhatta hehtaaria. Jos tälle alalle pantaisiin niittäjät niin tarvittaisiin niitä 10 tuhatta. Mutta täällä on vain 50 kombaineria, 25 traktoria, 25 kuorma-autoa ja 5—6 sataa työläistä. Ja mikä tärkeintä, rasittava työ on täältä loppunut. Tekniikan ja kulttuurin voima työväenluokan käsissä voitti ja heitti pois pelloilta ylivoimaisen, piinallisen musikan työn — kärsimyksen.

Ja tästä me sitten väittelemme niiden kanssa, jotka ovat tulleet katsomaan tätä ihmekonetta.

— Olkia jättää paljon, huomauttaa yksi heistä. Tähän vastaa Markovin.:

— Kombainerit rakennettiin Amerikassa, jossa on tärkein työn riistäminen. Me rakennamme omia kombainereita ihmisen vapauttamiseksi raskaasta työstä ja teemme ne sellaisia, etteivät jätä olkiakaan pelloille. Mutta leikistä kaukana talonpoika tonkii vakavana olkikasassa kombainerin jälessä. Hän ei usko. Hän selailee olkia ja luulee sieltä löytävänsä jyviä. Lähestyn häntä hiljaa ja katselen miten hän tarkasti käsillään tunnustelee jokaisen olen ja jotakin itsekseen höpisten.

— Mitä etkö usko, — kysyn.

— Ee-n, — vastaa hän.. — Mitäpä ei uskoa? Työhän on tässä puhdasta?

— No mitäs sitten siellä tongit, — kysyn.

— Niin, ilman aikoja, tahdon katsoa.

* * *

Ilta.

Maatalouskaupunki on valaistu kirkkailla sähkölampuilla. Maatalouskaupunki elää omaa iltaista elämäänsä. Minä kuulen, miten naapurin ikkunan alla kuiskailee kaksi missistä ja amerikalainen basso.... Mutta jossain etäämpänä säestävät venäläiset missikset pilalauluja ja heille nuotit soitetaan balalaikalla, mandoliinilla ja rummulla. Ja parit liitelevät varjossa. Klubi on täynnä työläisiä. Siellä keskustellaan tuotantosuunnitelmista. Edessämme on Markovin, ihmeellistä. Ihanko tuossa onkin hän, josta meille Moskovassa kerrottiin merkillisiä asioita. Huolimatta siitä, että hän on spesialistin puvussa, näyttää hän enemmän viulunsoittajalta tai runoilijalta ja ääni hänellä on erittäin kohtelias. Tämä ei käy yhteen sen kuvitelman kanssa, jonka me olemme hänestä muodostaneet kertomuksien perusteella. Me kuvittelimme häntä suureksi lapseksi. Karvottuneeksi partasuuksi. Mutta tämä puhdas siististi puettu.

Hän levitti eteemme rakennussuunnitelmat. Ensimäisen suunnitelman mukaan (jonka mukaan on rakennustyö miltei jo suoritettu) on piirretty toinen variantti, jonka mukaan pienet valkoiset talot kohoavat suunnattoman suuriksi monijaksoisiksi yhteisasunnoiksi, ruokaloiksi, uudeksi klubiksi, sairaalaksi ja yliopistoksi.

Elämä pakotti uuteen suunnitelmaan. Ennen ajateltiin talous vain 40 tuhanneksi hehtariksi, mutta nyt siihen on jo lisätty 40 tuhatta hehtaaria ja vielä tullaan lisäämään huomattavasti.

Nyt kiehuu elämä siellä, missä aikaisemmin Verblydan asemalle tuuli ajeli kuumaa hiekkaa ja missä kamelit tassuttelivat kevyillä jaloillaan pitkin tietä.

Nyt täällä on maatalouskaupunki ja ihminen tehden työtä ja iloiten siitä meidän nykyistä suurta aikaamme.

(Hämäläinen Joosef, Neuvostopuoluekoulu).

Joulurahoja Suomeen

Ne työläistoverit, jotka aikovat lähettää Jouluksi omaisilleen rahoja Suomeen, niin käyttäkää nyt tilaisuutta hyväksenne, Canadan dollarin arvon ollessa korkealla. Me maksamme toistaiseksi dollarista

Smk. 39.35

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle \$20.00,
60c lähetyksistä \$20—\$49.99
80c lähetyksistä \$50—79.99
ja \$1.00 lähetyksistä \$80.—\$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset \$500.00 ja siitä ylös \$3.00, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut \$3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi \$2.48 sadasta Smk. Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Tiedustakaa pilettiasioita.

Laivapilettejä myy paikalliset asiamiehemme ja Vapaus.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

TORONTOSSA
Suomalaisen Järjestön sihteeri, 957 Broadview Ave.

O. K. JOKELA,
126 Peter Street.

J. KAHILA,
448 Queen St., West, tai 211 Boon Ave.

MRS. HILJA KOSKELA,
Box 1803, Timmins, Ont.

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Me emme ketään kiihota rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään, tehtäköön lähetys työläisten oman liikkeen, Vapauden, kautta.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal.
Room 918
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adie Saarimäki, 319 Bay St., Toronto Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St., Vancouver, B.C.

Tärkeää Mainareille!

BLACK SEA paperossipaperi ei tule kosteaksi kaivannossa. Kierrettynä tupakan ympäri, se liimaantuu hyvin ja pitää paperossin koossa koko polttoajan.

Tupakoitsijat suosivat BLACK SEA enempi kuin muita. Myytävänä kaikkialla.

NAISTEN OSASTO

Canadan työläisnaiset vierailivat Kaukaasiassa

Taupse on pieni kaupunki Kaukasiassa, Mustan meren rannalla. Alue oli vallankumouksen edellisenä aikana vielä erämaata, tänään sieltä löytää pienen, uuden Venäjän mallikaupungin.

Tärkein tehdas täällä on öljynjalostuslaitos, mikä on rakennettu kaikkien uudenaikaisuuksien mukaisesti. Öljy tulee putkia myöten 600 kilometrin etäisyydessä olevasta Brosnystä. Täällä Taupsessa se puhdistetaan bentsiiniksi ja kerosiiniksi ja korkealle kehitetyn putkisysteemin avulla johdetaan suoraan höyryiaivoihin ulosvientiä varten. Nyt jo on kaksi jalostuslaitosta toiminnassa ja kolmas on rakennuksen alaisena.

Molemmissa laitoksissa, joissa canadalainen edustajisto vieraili näimme me kaikkein korkeimmalle kehitettyjen mekaanisten saavutusten olevan käytännössä. Voimalaitos oli suuremmoinen rakennus, valoisa ja puhdas tiililattioineen. Vaikka useat koneiden osat olivat yhdysvaltalaisia, oli dynamot valmistettu Neuvostoliitossa.

Tehtaan korkean mekanisoitumisen vuoksi tarvitaan todellisen tuotannon palveluksessa ainoastaan noin 400 työläistä. Öljynjalostuslaitoksen ympäristöllä oleva pieni yhteiskunta käsittää nn. 2,000 miestä, naista ja lasta. Uusi kaupunki on rakennettu mahtavalle vuoristorinteelle. Jalostuslaitos, öljysäiliöt, voimalaitos ja kaasutehdas ovat vasemmalla olevalla tasangolla, ja oikealla, vuoristossa, rinteillä ja laaksossa on siellä täällä ihanasti rakennettuja, nykyaikaisilla mukavuuksilla varustettuja työläisten asuntohuviloita. Kaupungissa on n. 350 valkosesta tai harmaasta kivestä rakennettua sinisillä tai punaisilla tiilipanelilla koristettua asuntotaloa. Huoneustot ovat valoisia, useissa huoneissa on kolme tai neljäkin ikkunaa. Huoneustot on varustettu kaikilla nykyaikaisuuksilla, kuten sähköllä, kaasulla, kylpyhuoneilla ja höyrylämmityksellä (voimalaitos varustaa nämä sekä tehdasta että asuntotaloja varten).

Näiden asuntotalojen lisäksi on vielä useita kaunismallisia yleisiä rakennuksia. Yksi kauneimpia arkkitehtuurin näytteitä oli hallintorakennus, mikä on hyvin iso ja sisältää kirjaston, seurusteluhuoneen, kylpyhuoneen sekä virastot. Yksinäisiä miehiä varten on hyvin valoisa ja kaunis rakennus, missä on tilava keittiö, ruokailuhuone, seurusteluhuone ja Lenin-nurkkaus. Makuuhuoneet täyttävät kaikki vaatimukset puhtautensa ja valoisuutensa puolesta. Kun edustajisto meni Lenin-nurkkaan, tapasimme me siellä joukon nuoria miehiä ja naisia shakki-peliä pelaamassa tai lukemassa. Kun he saivat kuulla ketä me olemme, rupesivat heidän reippaat katseensa loistamaan mielenkiinnosta ja pian olimmekin syvässä keskustelussa, kysellen heidän elämäntavoistaan y.m. ja samme vuorostamme vastata heille siihen samaan kysymykseen, minkä kaikki venäläiset työläiset ovat tehneet meille: "Koska teidän maassanne tulee vallankumous?"

Me vierailimme useissa työläisten asunnoissa, valiten itse ne joissa halusimme käydä. Keskinkertaisessa huvilarakennuksessa on n. 5 tai 6 huoneustoa. Jokaisessa huoneustossa joiden koko vaihtelee perheiden suuruuden mukaan, on oma keittiö ja kylpyhuone. Yksi näistä, joissa me kävimme, oli neljän huoneen huoneusto, missä asui 6-henkinen perhe. Perheessä oli neljä pientä lasta. Huoneet olivat ihanan valoisat, seinät valaistut, kovanpuun lattiat, ja kaikki näytti yleisesti sanottuna siistiltä. Ihmeellisin seikka on kuitenkin se, että öljynjalostuslaitoksella ja sen yhteydessä olevissa tehtaissa maksetaan työläisille palkkaa 80 ruplaa kuukaudessa, ja vuokra, kaasu, lämpö ja vesi tulevat vapaasti. Tuntui melkein uskomattomalta, että työläiset saisivat asua niin ihanissa asunnoissa ilman maksua. Ei olekaan mikään ihme, että työläiset näyttelivät ylpeinä talojaan ja kysyivät meiltä, jos kapitalistimaissa on työläisillä mitään näihin verrattavia etuisuuksia.

Mutta nämä eivät ole ainoat etuisuudet, mitä nämä työläiset saavat. Öljyn jalostuslaitoksessa ja sen yhteydessä olevissa laitoksissa on 7 tunnin työpäivä. Kaikkein vaarallisimmissa ja vaikeimmissa töissä työläiset työskentelevät 4 päivää ja lepäävät 48 tuntia. Näillä työläisillä on myöskin kuukauden loma täydellä palkalla. Kaikki toiset työläiset saavat kahden viikon loman palkalla.

Tämän paikallisen neuvoston ohjelmisto on erittäin eteenpäinpyrkivä. Tulevana vuonna rakennetaan kaupungissa ennestään olevien kesä- ja talviklubihuoneiden lisäksi vielä suurempi seuratalo, yksi iso 30 huoneuston asuntotalo, uusi sairaala, ruokailuhuone, koulu ja lasten seimi. Puita tullaan istuttamaan puistoihin ja puistokaduille tässä kaupungissa, mikä jo ennestään näyttää verrattomalta paratiisilta päiväseen aikaan ja iltasin, tuhansien valojen kimaltaessa, satukaupungilta.

Näiden olosuhteiden vallitessa ei ole ollenkaan ihme, että jalostuslaitoksen työläiset ovat ylittäneet viisi-vuotissuunnitelman asettaman määrän 5 prosentilla ja että Neuvostohallitusta kannatetaan perinpohjaisella hartaudella ja innostuksella. Työläiset, jotka eivät aikasemmin olleet nähneet tai tunteneet mitään muuta kuin likaisuutta, pimeyttä ja köyhyyttä, löytävät nyt kaikki ihanuudet itselleen avoinna ja saavutettavissa.

Uusi sosialistinen Taupsen kaupunki oli todellakin innostava nähtävyys, se on mallina siitä minkälaisia kaikki Neuvostoliiton kaupungit tulevat vielä muutaman kehityksen vuoden jälkeen olemaan, joskin laajemmassa mittakaavassa.

Canadan työläisnaisten edustajisto.

Työläisten karkottamiset

Äskettäin tapahtunut Alice Bartonin, 26 v. työn karkottaminen Englantiin, asuttuaan tässä maassa 17 vuotta, on paljastanut sen seikan, että suuri joukko työläisiä karkotetaan maasta siksi, että he sairastavat jotakin hermotautia. Tämä työläistyttö karkotettiin Woodstockin sairaalasta ilman että karkotuksesta edes tiedotettiin hänen sukulaisilleen. Hän saapui Englantiin rahattomana, ilman riittävää vaatteita ja oli pakoitettu etsimään ruokaa ja suojaa köyhäintalolta. Eräs toinen nainen, Mrs. Alice Ainsworth, päivätyöläisen vaimo, karkotettiin samasta sairaalasta, vaikka hän oli asunut Canadassa 18 vuotta. Hänen miehensä ja kolme lastaan jäivät tänne, ja he kertovat, kuinka hänet vietiin sairaalasta, mihin hän oli mennyt saamaan hoitoa. Näin joutui hänkin perheensä tietämättä laivaan, millä hänet kuljetettiin Liverpooliin rahattomana, ilman vaatteita, ja tietämättä minne mennä.

Kolmas tapaus oli Helen Naylorin karkottamisjuttu. Hänetkin vietiin jo Montreaiin, kun hän kahdesta edellämainitusta tapauksesta ruvettiin tekemään suurta numeroa, nähtiin hänen karkottamisensa parassi peruuttaa ainakin toistaiseksi. Hänetkin aijottiin viedä Englantiin, vaikka omaisensa sanoivat, että siellä ei ole ketään, joka hänestä huolehtisi. Hänet ilmoitettiin palautettavan Woodstockin sairaalaan niinpian kun siellä ollaan valmiita ottamaan hänet vastaan. Hänet alistetaan uuden, perinpohjaisen lääkärin tarkastuksen alaiseksi.

Nämä ovat ainoastaan muutamia tapauksia, jotka ovat tulleet päivänvaloon Ontarion hallituksen taistellessa maakunnan vapautumiseksi kaatuvatautisista.

Nämä miehet ja naiset, jotka ovat osallistuneet voittojen kokoamiseen useille canadalaisille työnantajille, lähetetään nyt toisiin maihin, koska riistoluokka tietää, että heistä ei voi enään enempää työvoimaa puristaa irti. Jotkut kapitalistilehdet pitävät suurena etuna tätä karkotuksista, vaan eivät sano sanaakaan niistä monista tapauksista jolloin on vieläkin raakamaisemmalla tavalla karkotettu työläisiä taistelevan toimintansa vuoksi. Moni työtön, moni työläinen, joka on uskaltanut kohottaa äänensä kuuluville luokkataistelussa, on kaikessa hiljaisuudessa korjattu talteen ja lähetetty joissakin tapauksissa fascistiluokan, missä on vastassa fascistivankila ja fascistinen teloittaja.

Raportti

piiri kuudennen N. L. sihteeristön sekä laajennetun sihteeristön kokouksesta,

joka pidettiin Port Arthurin haalilla lokak. 26 p. 1930.

Saapuvilla oli sihteeristön jäsenet sekä laajennetun sihteeristön jäsenet ryhmistä 1, 3, 4, 5. Hornepaynesta oli toverittaret Kampela ja Tuomi kokousta seuraamassa sekä joitakin Port Arthurin naisten liiton jäseniä.

Virkailijain valinnan jälkeen luettiin viimeisen edustajakokouksen pöytäkirja, josta ilmeni, että piirisihteerin valinta oli jätetty tälle kokoukselle. Sihteeristö ehdotti Sanna Kannastoa, joka yksimielisesti hyväksyttiin ja hänen apulaisenaan toimii Hanna Mäki, ollen yksi sihteeristön jäsenistä.

Tämän jälkeen kuultiin ryhmien sihteerien raportit, jotka hyväksyttiin.

Päätettiin julaista 5 dollaria maksava onnittelutervehdys Young Workerissa kaikilta naisten liiton osastoilta yhteisesti, sen alkaessa ilmestymään kaksi kertaa kuussa.

Tulevan toimintakauden työsuunnitelma laadittiin edustajakokouksessa tehtyjen päätösten toteuttamiseksi, joista tärkeimpinä mainitsen: Valistustyö, jäsenryntäys, puhujaoppikurssit. Sitten sotavastainen agitatsiooni sekä osuustoimintakysymys ovat asioita, joiden eteen meidän naisten liiton jäsenten on tarmolla työskenneltävä saadaksemme kaikki työläisnaiset ymmärtämään näiden toimielinten tarkotuksen ja tärkeyden tämän päivän luokkataistelussa. Päätettiin että levitetään lentolehtisiä, jotka selvittävät näitä asioita helpotajuisesti ja että naiset sitte kokouksissa keskustelevat näistä asioista. Tällä tavoin tulemme paremmin ymmärtämään asiain tärkeyden.

Sitten päätettiin, että pioneerien järjestämis- ja valistustyötä osastot avustaa kaikella mahdollisella tavalla ja varsinkin rahastamisessa.

Puolustusliitolle sihteeristö ilmotti lahjottaneensa 10 dollaria. Se hyväksyttiin. Päätettiin lahjottaa 1 dollari työttömien lehden hyväksi ja velvotettiin osastoja antamaan jonkun sentin, jos vaan on mahdollista.

Vielä oli toivomuksena, että naisetkin antaisivat kaiken kannatuksensa maa- ja metsätyöläisjärjestölle, sillä se on pienviljelijäin järjestö.

Myöskin naisten neuvostolähetystön jäsenten saapuessa puhujamatkallaan Port Arthuriin, velvotettiin sihteeristö etukäteen järjestämään puhetilaisuudet sillä tavalla että siitä on mahdollisimman suuri hyöty piirissämme.

Sanni Tilvis.

Montrealista

Naisjaoston toiminta on mennyt eteenpäin, vaikka sillä on ollut kokolailla vaikeuksia. Kokouksia ollut joka toinen tiistai kello 8 illalla. Toivottavasti voimme alkaa ohjelmakokouksien ja muun valistustyön suorittamisen, joka on keskittynyt muutamien suoritettavaksi, sen syyn takia kun osa vanhoistakin jäsenistä on jäänyt syrjään naisjaoston toiminnasta, turhanpäiväisillä verukkeilla, joka osottaa haluttomuutta toimintaan; ja pitävät itseään ikäänkuin laakereilla lepäävän asemassa.

Kun otamme huomioon nykyaikaisen luokkien välisen yhä kärjistyvän tilanteen ja sen mikä osuus kuuluu meille naisille luokkataistelussa, vaikka emme olisikaan suorastaan palkkatyössä, niin sittenkin kuuluu meille kaikille järjestämis- ja valistustyö naistovereittemme keskuudessa. Vaikka emme olisikaan k.-puolueen jäsenyydessä, niin voisimmehan tempaista itsemme irti tuosta turhasta toimettomuudesta, jossa olemme, ja yhteisvoimin viedä asiaamme eteenpäin. Yhäkö antaisimme itsemme painua siihen vuosisatain unelialsuuteen, jossa meitä on porvaristo tuudittanut.

Olisi toivottavaa että kaikki työläisnaiset heräisivät velvollisuuteensa ja liittyisivät naisjaostoon. Luulisi meillä jokaisella työläisnaisella olevan tämä velvollisuus omaa luokkaamme kohtaan, sillä jokapäivä on meillä nähtävänä kuinka kapitalistiluokka riistää meiltä kaikki elämisenmahdollisuudet, jota vastaan heidän on taisteltava. Juuri luokkataistelu vaatii kaikki työläisnaiset taistelurintamalle.

Jos heitämme katsauksen muille paikkakunnille, niin huomaamme, että työläisnaisten yhteistoiminnalla on saatu paljon aikaan. Siksipä meillä Montrealinkin naisilla olisi aika herätä ja ryhtyä tarmolla työhön. Kun me suurella joukolla yritämme, niin silloin on aina suurempi työntulos. Elämmehän juuri sellaista aikaa, jolloin meiltäkin vaaditaan jotakin, sillä miestovereittemme taistelu kärsii ellemme me naiset järjestyneinä joukkoina ole heitä auttamassa.

Jos muistamme, kuinka paljon Neuvostoliiton naiset olivat takapajulla muiden maiden naisia, mutta kuinkas on nyt? Nyt ne ovat jo paljon edellä meistä.

Yhteistyössä miesten kanssa rakentavat työläisten isänmaata, jota meidän on kaikkien työläisnaisten ja miesten velvollisuus puolustaa.

Nyt marraskuun 16 päivänä on naisjaostolla ohjelmailtama S. Järjestön haalilla 1445 Notre Dame St. Siellä on näytöskappale ja paljon muuta ohjelmaa. Alkaa kello 8 illalla. Muistakaa kaikki naiset samoin kun miehetkin saapua tähän tilaisuuteen. — S. S.

Salmon Arm, B. C.

Eteenpäin sitä mennään huonosta ajasta huolimatta, koska uusi haalikin saatiin siihen kuntoon tänne Henediin että viime lauantaina, 1 p. marraskuuta oli oikein roimat tanssit, jossa oli toiskielisiä ja suomalaisia, nuoria ja vanhempia, ja hyvä orkesteri soitti että kaikki näyttivät olevan tyytyväisiä uuden haalin tanssiin. Kiitos yleisölle, kun niin kannattivat ensimäistä tanssitilaisuutta, josta oli yleinen tulo $39.00 ovella. Kaikki käyttäytyivät oikein siivosti, että iltama onnistui kaikin puolin oikein hyvin.

Naisliitto hommaa iltaman 22 p. marraskuuta, johon laitetaan naisten "Kehittäjä" ja naiset tekevät omista aineistaan jonkun esineen, joka siellä myydään ja tulos annetaan haalin rakennusrahastoon. Pieni oviraha vaan ja pienestä maksusta kahvia saatavana. Ohjelmassa tulee puhe tov. Kuusistolta, sekä runoja, laulua ja kaikenlaista ohjelmaa. Lopuksi saa tanssia suomeksi ja täksi maaksi, nytkäyttää, niinpaljon kuin jaksaa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa, kun saadaan pitää hauskaa omalla haalilla pitkästä aikaa, kukaan ei pois hätyytä kesken.

Työolot ovat sellaiset kuin yleensä nykyään. Valtion tien työkin "topattiin", vaikkei niissä ole moni suomalainen työtä saanutkaan. Ne paljon puhutut hätäaputyöt pitäisi alkamaan tälläkin paikkakunnalla, vaikka ei taida moni siitäkään hyötyä. Olisi sekin parempi kun aivan ilman. Hedelmien korjuutyöt on jo lopussa. Se kesti vaan vähän aikaa tänä syksynä, kun tuli huono omenasato tällä paikkakunnalla.

Talvestakin saatiin "nauttia", tuli lumi alas asti jo lokakuun lopussa, mutta se on sulanut ja on sievät syksyilmat taasen. — Sanna Mäki.

Hornepayne, Ont.

Naisten toiminnasta ei täältä ole ollut pitkään aikaan lehdessä, vaan ei täällä sentään nukuttu ole. Kokouksia on ollut yleisiä ja ylimääräisiä ja naiset olleet aina kaikki mukana. Viimeisessä kokouksessa 5 p. t.k. keskusteltiin puolustusliiton avustamisesta. Katsottiin ei voitavan pitää iltamia tällä kertaa, vaan otettiin huomioon keräyslistat ja valittiin kerääjiksi S. Mäki ja M. Anderson. — Siis kun kerääjät tulevat luoksenne, älkää olko antamatta, sillä ei tällä paikkakunnalla olevat voi sanoa aikaa huonoksi, kun joka päivä ovat työssä.

Ne suuret ompeluseuran myyjäiset on 19 p. t.k. Tulkaa kaikin läheltä ja kaukaa. Nyt kun talvikin tulee, niin on sukkia ja vanttuita miehille ja paljon muuta. Pitäkää tämä mielessänne.

Joukkomme taas lisääntyi, nimittäin entisen osastomme jäsenen Elisia Hannulan, joka keväällä muutti itään, nyt J. Mäki kävi noutamassa takaisin ja ovat alkaneet yksiin leipiin. Onneksi olkoon. — Valittu.

Eckville, Alta.

Kyllä se tuntuu oikein hauskalle kun tuli vielä sievät ilmat; toista viikkoa on jo ollut sievää. Kovalla kiireellä taas tryskätään ja kiirettä se pitääkin jos mielitään saada työ loppuun suoritettua ennen kiitospäivää — kiitokset voisi jäädä vajanaiseksi kun ei tiedä tulojen suuruutta varmaan.

Mutta yhden me tiedämme varmaan ja se on, että tässä kuussa vietetään **Venäjän vallankumouksen 13 vuosijuhlaa** kaikissa paikoissa ja niinpä mekin täällä teemme parhaamme tuon juhlan onnistumisessa, vaikka vietämmekin sitä vähän myöhästyneenä, nim. marrask. 23 p. illalla juhlitaan sitä Libertyhaalilla. Siihen valittu komitea ilmoittaa tarkemmin paikallisissa ilmoituksissa siitä.

Vapauden kirjailtamat pidetään vasta jouluk. 12 p:n iltana. Ei voitu pitää marraskuulla. — Silloin esitetään kappale nimeltä Sankariverta, yhdessä näytöksessä. Ohjelmaa tulee olemaan muutakin sinä iltana. Ovilipun mukana saa kirjan. Niihin iltamiin kannattaa saapua kauempaakin.

Liika pitkä kirje tulisi jos kaikki kokouksessa käsitettävät asiat kirjottaisi Yleispiirtein voin sanoa, että toimessa sitä ollaan siinä työssä, jonka avulla kerran sorretut voittaa.

Metsästäjiä on jo mennyt metsään ja toisia häärii lähtötouhussa. Kyllä taas pian saadaan kuulla, että siellä ja siellä on taas mies ammuttu peurana tai hirvenä. Edellisten vuosien tapaukset eivät näytä laimentavan heidän kiihkoaan. — Repekka.

Osa punaveikon kirjeestä

Ihme kyllä, että olen vielä elossa — tai sitte rajan takana. Kyyditys olisi **onni** sille, joka viedään tappamatta. — Jokaista passitettua on runsaasti lyöty, toisia on lyöty suohon, se on **totuus** "isänmaastasi" — Työväenluokkaa ei ole lyöty — "se pyörii sittenkin" — elää otsissa.

Vaalit — ajattelekin. Terrori. Miehet linnaan tai rajan taa.... Särjettiin rintama. Jotkut horjuivat. — Vaalien tulos ei ole todellinen — se ei ole **kansan** tahto. Sen saneli **terrori**, sosialidemokraatit yhdessä porvariston kanssa. Yhteisessä kokouksessa, johon kuului: porvarit, fascistit ja sosialifascistit (nosket) he sopivat työväen kuristamisesta. Aikovat kalastaa sameassa vedessä.

Ymmärrä sisko, että nosken ja porvarin lähin tehtävä ja tarkoitus on puhdistaa selkäpuoli — he haluavat hyökätä Neuvostovallan kimppuun. Työväenluokan parhaimmisto on tapettu tai kiinni. Vaan yksi oikeus elää! Kapitalistinen järjestelmä kasvattaa uusia kommunisteja. "Se pyörii sittenkin".

Saatko sisko tämän tai ei, se on sama, vaan älä horjuta uskoasi työväenluokan voittoon. Tee kaikkesi asiamme puolesta. Selvitä tilanne tovereille. Tämä kaikki on raakaa todellisuutta. — — —

Itsestäni en välitä, vaan Taisto poika — —toivoni on, että hän olisi luokalleni uskollinen. Jos sorrun — kuolen — Taisto kostakoon. Tai tappakoot verihurtat meidät molemmat. Vaan työväenluokkaa eivät voi tappaa.

Terrori on kova, — tuskin saat tätä. Tämä on kuolemantuomioni jos et saa. — — —

Onnittelen sinua joka olet siellä. En kiroa itseänikään, vaan tunnuksemme kaikilla olkoon: Työväen asian puolesta aina valmiit, asti kuolemaan. — nen.

Mitä tunsin ja tunnen

SALLY LUND.

Muistanhan, oi, sen kuulean tähtiyön,
jolloin mä elämän pakosta
kauaksi läksin.
Vait' oli tuuliviiri,
vaiti valkea yö.

Muistan lauluas kuutomoöinä
ah koski.
Tarujas kuuntelin ain,
kuin soittimeks sieluni sain,
jota laulatti vellamon pauhu
ja viritti vihurituulet.
Ah! Olin nuori ja nuoruuden
hurmahan uskoin.

Unhottuisiko pois kevät, ah kevät
ja riemulaulusi koski.
Vapauden tenho kun vettesi
pauhuissa soi:
"Jään kahle on pois!"
— Sä seissyt, tuon kuullutkin oot,
mut ymmärtänytköpä koskaan? —

Kulkija! Muistat jos tuon,
olet kuullut ja tuntenut riemua hurjaa,
tempaunut pauhujen vimmaan,
jo tullos ja näkyjä kanssani nää:
— Tuoll' tuhatpäisenä liikehti kansa
liehuivat viirit, idässä nouseva koi,
kaikuivat laulut, syttyivät sydämet,
lieskoivat tulta . . .
Uudenko uskotun päivän
jo kellotko soi? . . .

Havahduit —
koskihan vapaa on vaan.
International — kuulo viel' harha —
vain soljua vetten.
Nähnytkö etten:
vieritse kuurussa kansa
ja ihmiset kärsien käy?

Muistan lauluas kuutamoöinä,
oi koski! —
Mutta mun vapauden virtasi vallata voi.
Ah, kuule ja tunne, toveri oi,
kuinka vapausriemuisen pauhussa kosken
suuren päivämme aavistus soi!
Noin luontoko vapaa on vaan,
ja lapsensa, ihmisen,
osa orjanko ristiä kantaa?

Ei! Eespäin vaan!
Et painua pääsi sä antaa
saa pilvistä ajan ja vatsasi nälkäisen,
vaan uhmaten, hammasta purren
käy taakkasi kantain,
uskossa aikojen unelman, vapauden.
Se suuri on saapuva
noustessa kansojen maan.

Toveri! Laulaa saat
saman mahtavan vapauden laulun
kuin kuohuvat keväiset veet,
saman tuntehen tunteneet!

Alinan lapsuus — kuten monen muun

Meillä työläisten lapsilla ei ole niin kauniit muistelmat lapsuudesta kuin on "parempien ihmisten" lapsilla.

Aliinan vanhemmat olivat myös köyhiä, mutta kaikesta köyhyydestä huolimatta oli "luoja sallinut" heille lapsia kahdeksan. Mutta luoja ei kuitenkaan ollut sallinut heille kahdeksalle kylliksi leipää. Aliinan isä oli sairaalloinen ja ei jaksanut aina tehdä työtä, jos sitä olisi sattunut saamaankin, niin paljon että kymmenhenkinen perhe olisi saanut riittävän ravinnon. Vaatteista ei voinut puhellakaan. Äiti koetti käydä työssä minkä sai jäämään aikaa kymmenhenkisen perheen ylläpidolta. Sillä keinolla lapset sai jotain vaatetta. Äiti talvisin koetti käydä rikkaampien ihmisten hamppuja ja pellavia siivomassa ja ihmiset antoivat vanhoja vaatteita, joista äiti koetti tehdä lapsille vaatteita. Ja niin "päästiin eteenpäin".

Aliina oli täyttänyt kahdeksannen ikävuoden, kun tuli ikävä talvi, isä sairastui keuhkokuumeeseen ja odottamaton vieras, kuolema tuli ja vei kymmenennen perheestä, sen toisen huoltajan. Nyt pikku Alinankaan ei auttanut muu kun lähteä itse maailmalta leipäänsä hankkimaan. Hän joutui "pikkupiiaksi" taloon, jossa oli kolme lasta, vanhin kolmen vuoden. Nyt Aliina sai maistaa monta surun hetkeä, sillä kukaan ei häntä säälinyt, vaan jokainen tiuskasi, että "etkö sinä taas kuule, senkin kakara".

Aliina oli yhdentoista vuoden kun sai ensimäiset uudet kengät, siihen asti hän oli aina saanut toisten vanhoja kenkiä pitää.

Yksi oli ilon hetki Aliinalla, se. kun äiti tuli häntä katsomaan, vaikka oli taas vaikea erota. Äiti ei voinut häntä ottaa mukaan kun ei ollut varoja millä elää.

Aika kului ja Aliina pääsi jo aikaihmiseksi. Nyt Aliinalle tuli ajatus lähteä Canadaan, koska äitikin on jo vanha ja tarvitseisi apua, synnyinmaassa palkka oli niin pieni, että siitä ei riittänyt toisen avustukseen. Niin Alina jotenkin pääsi Canadaan onneaan koettamaan, koska oli synnyinmaassa saanut kyllin paljon kärsiä kurjuutta. Mikähän se "önni" täällä sitten lienee......

Ensikertalainen.

HUOMAAMATTOMAT SANKARIT

Kirj. Kerhotar Kirkland Lakella

Tulin heidät tuntemaan talvella 1918 rintamalla. Anni pieni ja heikko kun liljanvarsi ja Eino reipasliikkeinen vaikka heikko hänkin ruumiinrakenteeltaan. Molemmat kuuluivat punaiseen ristiin. Anni oli hiljainen, mutta hyvin huolellinen ja täsmällinen tehtävissään. Ei milloinkaan lyönyt laimin tehtäväänsä, ei milloinkaan valittanut väsymystään, aina hääri huolehtimassa salrasten mukavuuksista. Ensikerran kun hän joutui antamaan ensiapua haavottuneille näin hänen kalpenevan ja vapisevan. Potilas, jota molemmin jouduimme käsittelemään oli muodoton verinen lihakasa, jossa kuitenkin vielä oli henki, sillä kyljessään olevasta haavasta huokui henkitys. Tällöin Annin askeleet horjahtelivat ja kädet vapisivat, mutta hän voitti itsensä, puri lujasti hampaansa ja täytti tehtävänsä. Tämä oli hänen tulikokeensa, jossa hän karastui tehtäväänsä. Eino oli kaiken päivää ollut tuomassa sairaita tulilinjalta. Hän oli saanut kuulan käsivarteensa, mutta siitä huolimatta hän täytti tehtävänsä. Vasta kun kaikki olivat saaneet hoitoa tuli hänkin siskonsa luokse ja kysyi, vieläkö pikkusisko jaksaa sitoa ja puhdistaa minunkin käsivarttani. Annin kädet vapisivat, mutta ei yhtään tuskaista sanaa hän huuliltaan päästänyt, vaikka näin, miten hän kärsi siitä, että hänen ainoan veljensä veri jo ensipäivänä vuoti. Pitkin talvea jouduin näkemään näiden sisarusten uhrautuvaa työtä. Eino ei tosin kauan pysynyt punaisessa ristissä, vaan hän rupesi rintamasotilaaksi, siinä uskossa että hän siinä voi enempi antaa yhteisen asian eteen kuin punaisessa ristissä, jossa oli kyllin paljon työntekijöitä. Harvoin enää näin Einoa tämän jälkeen. Sen tiesin että aina hän halusi olla kuumimmalla osalla rintamaa. Siskonsa toisinaan kertoi missäpäin Eino kulloinkin oli.

Sitten kevätpuolella käydessäni sairaalassa näin siellä Einon. Polttavat kuumetäplät paloi poskilla Tuskasta hän puri hampaansa yhteen kun hän ei voinut enään mennä tulilinjalle. Kuumeessaan hän houraili sinne menoaan. Kuulin Annilta, että veli oli saanut keuhkotuberkelin, kun hän oli märkänä ja jäisenä joutunut olemaan ketjussa. Myöskin Anni kertoi, että hän toimittaa veljen kotiin hoidettavaksi, ettei hänen kärsimyksensä olisi niin kovat kun hän aina kuulee ammuntaa eikä voi mennä enään itse taistelemaan.

Taistelu jatkui ja unohdin nämä taistelijatoverit, sillä jokaiselta vaaditaan taistelussa kaikki huomio ja kaikki kyvyt niin tarkoin, että unohtaa ystävät ja muistaa vaan vihollisen, joka aina itsestään muistuttaa julmalla tavalla.

Jouduin aivan toiselle rintamaosuudelle enkä tullut moneen viikkoon näkemään tuota pientä punaisenristin tyttöä. Mutta sattuma johdatti meidät vielä kerran yhteen. Punaiset joutuivat perääntymään ja tällä matkalla jouduin näiden sisarusten kotipaikalle. Sattumalta tuli Anni minua vastaan kadulla. Hän oli niin kalpea ja kuihtunut että en ollut tuntea, mutta sittenkin hän tunsi ja pyysi minun tulemaan kotiinsa, missä Eino makaa yksin sairaana. Menimme sisälle. Siellä nuorukainen makasi vuoteella, posket sisään painuneena, silmät terävästi tuijottaen. Hän tunsi meidät ja katsoi vihaisesti. Sydäntäni kouristi ajatellessani että ehkä tämä sairas vielä joutuu valkoisten raadeltavaksi, sillä punaiset joukot olivat jo melkein kaikki jättäneet koko kauppalan. Eino kohotti kättänsä ja sanoi: "Miksi olette vielä täällä? Teidän on heti lähdettävä, sillä valkoiset saattaa olla täällä millä hetkellä tahansa. Menkää! Te ette saa jäädä tänne vaan teidän on taisteltava punaisten puolesta. Vaikka he tällä kertaa häviävätkin, niin ke kuitenkin voittavat, se on Te olette terveitä, te voitt vielä paljon".

Anni itki ja pyysi että Ei tuisi siihen että veisimme h honkin turvallisempaan p ennen ei hän lähtisi täältä Eino otti jotakin pään aluks ta ja sanoi:

"Menkää ja taistelkaa sa sesti työväenluokan puolest vapautan itse itseni. Hyväs ja hyvästi toveri! Olkaa uhratkaa kaikkenne aatteen tä!" Silmänräpäyksessä hän pienen pullon sisällön. kouristus ruumiissa ja Eino kylmänä ruumiina.

Hetkisen seisoimme kauhis hänen vuoteensa vieressä. valkoisten tykkien jymy herä dät todellisuuteen. Valkoist mukkeet olivat sytyttäneet lan laidalla joitakin taloja Nämä tulen liekit yön harm tekivät luonnon kaamean si. Astuessamme ulos olivat melkein tyhjänä joitakin kiiruhtavia haamuja liikkui. tasimme askeleemme ulos ka ta omien joukkojemme luo. pitkään aikaan vaihtaneet kaan. Ajattelimme molemm keruudella tilannetta — myö tä, kun meidän työläisten ol perääntyä. Tiesimme, että t luokka joutuu vieläkin kan orjan iestä. Tyttö rinnallan vihaisesti. Viimein hän sähäh rotut lahtarit! Kostan teille ja isäni surman, äitini ja t kärsimykset!" Hän nosti nyrkkinsä ylös ja uhkasi sil nalle mistä lahtarien ty syöksi.

Yön hämärässä kuljimme s tietä yhtä synkin ajatuksin loimu jostakin kauempaa pun maata taivasta tehden sen kolkommaksi. Pitkän matkaa simme sinä yönä. Aamulla A noi, että nyt hän tahtoo oppi ampumaan. Ja niin hän ru pettelemaan ja pian hän käyttämään kivääriä. Ja niin pienestä punaisenristin tytös rintamasotilas.

"March of the Red Bear"

(A STORY FOR THE WORKING CLASS CHILDREN)

By HARRY ALAN POTAMKIN.

The Black Bear sat on his throne with a gold crown on his head and he thought he was everything and everybody. He sat straight up, with his chest puffed out and he sang through his nose: "Who's bigger and better than I am, I'd like to know? I can stretch from the frozen north to the [illegible] south, from iceberg to equator, from east to west, mountain to sea, earth to heaven—that's me! The Lion runs when he sees me, the Giraffe hides his head in the clouds, and the Ostrich hides his head in the sand, and the Crocodile hides at the bottom of the lake, and the Vulture flies to the seventh heaven—they're afraid of me. But I make them serve me. I'm the king of the beasts!"

The little Red Bear said in a little, low voice: "That's what you think, but just wait until I grow up."

The Black Bear burst into a huge laugh: "Ho-Ho-Ho. Listen to the little blemish. You threaten me, do you, you pinch of pepper? If I wanted to, I could step on you and make an ink-spot of you in less than ten switches of a lion's tail."

"Oh, you think so, do you?" teased the little Red Bear. "Just you try it. Just you try it."

The Black Bear thurst out his gigantic leg, meaning to squash the little Red teaser with his mighty Black foot. But the little Red Bear was a elastic as a rubber ball, and he bounced out of the reach of the Black Bear's foot and giggled.

"You can't put an end to me, old boaster," the Red Bear taunted.

"I'll get you yet!" thundered the crowned bear. "No one is going to stand in my way."

"In your way?" snapped back the little bear. "What have you been doing all these years? What of the way you have treated all the other animals? You cut off the Lion's beautiful tail, and pulled the horn out of the Rhino's nose, and plucked needle after needle out of the Porcupine, and you starved the Eel to death, and the little Baboon by the light of the moon saw you steal the Three Bears' porridge. Oh, yes, you're kind to some folks, to the bloated Pigs—the Hog and the Sow. You think you're king, but the Hog and the Sow tell you where to get off when you go riding, and they tell you where to get on, but you'll never know, because you're too stupid to care. But one of these days you'll find yourself in the puddle with the Pigs, and they'll be too lean for pork and you'll be too frightened to wonder what it's all about."

"That's a big speech from a little worm," barked the Black Bear. He was mad.

"But the worm will turn," the little Red Bear sent the words back quick as lightning to the Black Bear's thunder.

The Black Bear was wild with anger. He stepped on hopper and called the Bruin, his jester, the funn bear.

Bruin came in fat a "Make me laugh, you hissed the Black Bear. Th saw that his master was and he guessed that the B had taunted the Black Be He strummed on a gu chanted:

'Animals, animals, big a Tumble them, crumble the and brittle.'

The Black Bear guffa handed the Heywood F honey-comb which the fu licked greedily, getting hi sticky. The clown licked ter's boots and sang:

"Bend them—rend them
Break them—sake them
Trumble them—crumble

The Black Bear bellowe in the Weasel and the Sk Rat and the Snake, the L the Slimy Worm, the Bea Grover the Crocodile, the and the Stool Pigeon!"

The Heywood Bruin fet henchmen of the Black B those who served him fo They all entered, touchin foreheads to the plush c they approached their ma Black Bear.

"You have called us, they all said in one false

"I have called you!" the Black Bear, swelling

"We await your comma

"Get the Red Bear!"

The Henchmen crossed th and nodded.

"Preacher Polecat, Skunk, big words serve Big words and promise must go at once and g stupid bears with the heaven."

The Skunk kissed the Bear's boots and left.

"And you, Beaver, yo how to move backwards a content with tears. Keep t ers changing mud into and keep them from seein their backs. While they w can do nothing more."

The Beaver kissed th Bear's boots and left.

"And you, Weasel, are rid of the rebel chickens barnyard. The Stool Pig tell you who they are."

"And you, Grover the dile, watch in the water you, Vulture, watch in and you, Slimy Worm, wo self into the meetings woods, and you, Snake, hid grass, and you, Leech, s blood out of those who and you, Rat, put your n everything."

The henchmen kissed th Bear's boots and left.

* * *

(Another incident in the the Red Bear and the ot mals will appear next we

ouluksi uomeen

Halifaxista
on tai Kööpenhaminan kautta)
S. "Oscar II"
Marrask. 24
"Frederik VIII"
Jouluk. 11

alvat piletin hinnat
en matka sopii niille, jot-
aavat lähteä aikaisemmin.
inen taas niille, jotka
t yllättää juuri joulun-
kotiinsa saapumalla. Jou-
aa laivaan päästyänne,
ainen puhtaus, palvelus,
uat, konsertit, elokuvat,
auset, tanssia, leikkejä,
a, y.m. hauskuutta.
ään vaikeutta Kanadaan
n palatessa. Annamme
liset neuvot ja ohjeet sitä
Käykää asiamiehemme
a tai kirjoittakaa meille
ään paikkavarauksesta.

vuoden loistoseinäkalen-
lähetämme ilmaiseksi ja
aanaasti kaikille jotka il-
avat nimensä ja osoit-
a meille. Tehkää se heti.

ANDINAVIAN
ERICAN LINE
St. Antoine St.
Montreal, Que.
Main St.,
Winnipeg, Man.
Ave. & 1st St., E.
Calgary, Alta.
Fourth Ave.,
Seattle, Wash.
J. W. AHLQVIST,
Box 69,
Sudbury, Ont.

e erosivat ainaisesti. En pit-
aan kuullut Annista mitään.
erran vankilassa sattumalta
overilta sain kuulla pienen
kohtalosta. Hän oli uskolli-
stellut vihollista vastaan.
ahden edustalla hän sai vi-
kuulan rintaansa ja niin
uon sankarillisen punaristin
stelu.
laislaan sankareja tarvit-
äenluokka. Tällaiset uhrau-
stelijat, meidän täytyy tun-
ovat sankareja, vaikka ei
naudallaan ole sankaripat-
skin tiedetään missä heidän
alkenee. Ei heidän nimeään
mainitse sankarin nimellä
e polvelle. He ovat hiljaisia,
nattomia ja unohdettuja
a.
ukija, ken lienetkin, voitko
nempi aattees edestä? Voit-
näinkään paljon arvelemat-

aas ehkä meitä työläisiä
kutsuu, sillä kapitalistiluok-
a meidän viimeisiäkin va-
ame. Jos silloin olemme
edellä kerrottujen toveri-
altaisia, niin silloin varmasti
mme itsemme sortajistamme.
opettakaa lapsillenne san-
tta. Opettakaa heidän uh-
nuoren elämänsä ennem-
n luokkansa vapaustaistelus-
rlistäjäluokan etujen puoles-
llessa. Meidän on muistet-
tä nämäkin kertomuksen
vaikka eivät niittäneet
eikä kunniaa, ovat osal-
neet suurta ja jaloa työtä
uokan vapauttamiseksi. Hei-
nonen muun tuntemattoman
veri kannustaa meidän
aan ja voittamaan, va-
aan työläiset sorron alta.

VAPAUS

tuhannet vaihtuvat, suku-
painuvat unhojen maille.
raunioituu, häviää kau-
ihmistyö. Ajatukset luhis-
aveet haihtuu pois. Kui-
sammumattomana salamoi
aikaan, vuosisadoista vuo-
iin ihmiskunnan vapauden
toive, mikä tuhannesti ja
annesti pirstattu on, nous-
entistä eheämpänä pinnal-
rtääkseen muistomerkkejä
jääville sukupolville. Va-
ikä olet sinä — sinä, jota
t vuosituhannet vartoneet
Oletko ainoastaan sana, jo-
vuosituhannet ihmisrinnois-
unut, tuskaisena, pyytävä-
raativana. Oi vapaus, saa-
meidät, ojennatko autta-
i meille! Kuului huokaus
en Rooman sirkussanka-
huulilta. Se on tunkeutu-
i vankilan muurien hiljai-
okauksena, vaikkakin tosin
ivoa. Se on pursunut esiin
n rinnoista, vapaiden, jot-
kahlihdettu kärsimysten
n kahleilla. Se kohoaa or-
kaisesta sielusta, joka jän-
ä odottaa vapauden aamua
kärsimysten, nuutteen kah-
i kirpoaa. Vapaus, mikä
? Oletko ikuisen onnen
i palava kipinä, mikä soih-
laiset yön synkeyttä. Ja'at-
närtämättömille ymmärrys-
ntömille voimaa, ikuista
töntä voimaa. Oletko ki-
ikä salamana särjet tiellä si
steet, onko tieto sekä voi-
kumppaneiasi, oletko ikui-
suuri, nurtumaton vapaus?
sanantu ja, jota täysin em-
märrä, mutta aavistuksem-
tovat siitä, kuiskaillen on-
ikä meitä vartoo, vai me-

kö sitä. Varrommeko, niin varromme tuskasta vavahdellen milloin elämän kirjoittamattoman historian lehti avautuu, missä kärsimys, toivo, tuska ja rohkeus esiin puhkeaa, herättäen joukot suureen taisteluun, sillä Simson syntynyt on, vaikkakin vielä heikkona lapsuusuntaan uinuu, kunnes on kyllin voimakas kaataakseen Babylonian epäjumalan temppelit. Hävittääkseen kiusausten muurit, julistaakseen kansoille ikuista, murtumatonta vapautta. —

Vapaus, oletko ihmiskunnan onnen siemen, jota orjantappurat ja ohdakkeet ympäröi tukahduttaakseen sen. Oletko kyllin voimakas kasvaaksesi puuksi, siksi kunnes kykenet päivän polttavilta säteiltä suojaamaan allasi lepääviä. Tuotko tullessasi sydämiimme veljesmielen, ilon, rakkauden ja onnen. Oletko virta, mikä ihanaa vihreyttä luot erämaan hieta-aavikolle — eloa elottomaan, saaden olemattomat oleviksi ja olevat olemattomiksi. Tuotko lohtua raadellur rintaan, parannatko haavat, mitkä vuosituhansia kirvelevinä auki olleet ovat. Kevennätkö uupumuksen taakan, asetatko vihan raivoavat myrskyt, suoden kansoille sen, jota he janoavat.

Oi vapaus, äänesi kuuluu kuin nitkäisen jyrinä, mikä etelässä jyrähtää ja vastakaikuna pohjan pimeillä lakeuksilla häipyy, kuin salama, mikä idässä leimahtaa ja vasta lännessä sammuu.

Kansani valmistu, aikasi lähestyy, syntynyt on Simson, joka vuosituhanten kahleet särkevä on ja luova ikuisen onnen ja vapauden, missä puutteen tuska on tuntematon. — Kulkuri.

Neuvostovastainen "agraarikonferenssi" No. 4

Bukarestissa on jälleen yksi "agraarikonferenssi". Tämä on kolmen kuukauden sisällä jo neljäs konferenssi laatuaan meidän länsimaisissa naapurivaltioissamme. Ensimäinen oli heinäkuun lopulla Bukarestissa (Rumanian, Unkarin ja Jugoslavian osanotolla), toinen kokoontui Rumanian kuninkaan kesähuvilalla Sinaijissa (tähän osallistuivat vain Rumania ja Jugoslavia), kolmas — syyskuun lopulla Varsovassa (tähän osallistuivat kaikki läntiset rajavaltiot ja lisäksi Jugoslavia, Bulgaria, Unkari ja Tshekkoslovakia).

Kuten odottaa sopikin tuli bukarestilaisesta "Vähäviljaisen ententen "konferenssista täydellinen pannukakku. Tässä on osuutensa mm. myöskin sillä seikalla, että "Vähäviljaisen ententen" väliaikainenkin menestys olisi merkinnyt voimakasta iskua Ranskan kanssa vasallisuhteissa olevalle Pikku Ententelle.

Ei ole mitään epäilystä siitä, etteikö Ranska, joka oli konferenssin aatteellinen innostaja, olisi huomattavasti vaikuttanut myöskin konferenssin myttyynmenoon. Tarvitaanko tämän parempia todisteita Ranskan imperialismin sisäisistä ristiriidoista ja sen kierosta politiikasta, vaikka se niin innokkaasti yrittääkin esiintyä "rauhan aatteiden tuojana ja kansojen keskinäisen yhteisymmärryksen edistäjänä"? Ei ole mitään ihmeellistä siinä, että Sinajin konferenssia odotti sama kohtalo kuin edellistäkin. Jos nämä konferenssit menivät myttyyn siitä huolimatta, että niihin osallistuneilla Tonavan mailla kuitenkin on joitain yhteisiä etuja esim. viljan viennissä, niin mitä voitiinkaan odottaa Varsovan konferenssilta? Mitä yhteistä on esim. Baltian mailla, jotka tuovat vehnää ja siis ovat kiinnostettuja sen mahdollisimman alhaisista hinnoista maailman markkinoilla — ja Tonavan mailla, jotka vehnää vievinä maina ovat kiinnostettuja juuri päinvastaisesta? Ei ole mitään epäilystä siitä, että "agraarikonferenssien" asiallisena tarkotuksena on suunnata kapitalistisen kriisin aiheuttama talonpoikaiston tyytymättömyys neuvostovastaiselle uomalle hävyttömän demagogian ja parjauksen kautta, pyrkimällä saamaan aikaan sellainen käsitys, että Neuvostoliitto uhkaa taloudellisesti "sivistynyttä" länsi-Europaa. Kamppailu "neuvostodumpingista" alkoi juuri samoihin aikoihin konferenssipuuhien kanssa. Ei ole mikään sattuma se seikka, että "agraarikonferensseihin" osallistuvat juuri ne maat, joiden tulee suurvaltojen ja ennen kaikkea Ranskan suunnitelmien mukaan olla neuvostovastaisen ketjun renkaina läntisillä rajoillamme. "Agraarikonferenssien" osakkailla voi olla vain yksi yhteinen tarkoitus, nimenomaan se, että imperialistit etsivät ulospääsyä yleensä maailman taloudellisesta pulasta, mm. myöskin agraaripulasta — Neuvostoliiton valtaussodasta. Hyvin luonteenomainen kaikille näille konferensseille on se seikka, että viljan myynnistä käytävien "asiallisten" neuvottelujen käyrä jyrkästi laskee, kun taas neuvostovastaisen kurssin käyrä jatkuvasti nousee.

Balkanin ja Baltian maiden "agraariliiton" kulissien takana puuhataan uutta neuvostovastaista kopplaa. Kaikkien "agraarikonferenssien" varjolla on käyty entistä tehokkaampaa valmistautumista uuteen neuvostovastaiseen valtaussotaan. Se, mitä imperialistien diplomaatit eivät avoimesti sano, sen tuovat julki imperialistiarmeijain pääesikunnat. Baltian maiden, ennenkaikkea Suomen fascistisoituminen, fascistiterrorin kärjistyminen Puolassa ja muissa maissa helpoittavat imperialistisen Ranskan neuvostovastaisia puuhia. Kun ei Ranskalla ole mahdollisuutta järjestää vasallimailleen kulutusmarkkinoita maataloustuotteille, lujittaa se asemaansa näissä maissa lupaamalla niille lainoja. Erikoista aktiivisuutta on Ranska viime aikoina osoittanut Rumaniassa ja Balkanian maissa. Kovaäänisemmin kuin koskaan ennen huutavat Ranskan diplomaatit nyt välttämättömyydestä yhdistyä "bolshevismin vaaraa" vastaan. Ja mitä kärjistyneemmäksi tulee talouspula, sitä voimakkaammaksi kasvaa työläisten ja talonpoikien vallankumouksellinen liike ja sitä suurempi myötätunto Neuvostoliittoa kohtaan kehittyy joukoissa. Mitä suuremmaksi kasvaa joukkojen myötätunto Neuvostoliittoa kohtaan, sitä kovaäänisemmiksi tulevat huudot "neuvostodumpingista" ja välttämättömyydestä edistää merivarustuksien rakennustyötä Mustalla merellä "punaista vaaraa" vastaan. Kuka johtaa Bukarestin konferenssia ja millaisia neuvostovastaisia tarkoitusperiä ajaen, se käy hyvin selville niistä lukuisista ranskalaisten kenraalien ja diplomaattien matkoista, joita ne viime aikoina ovat tehneet Keski-Europan ja Balkanin maihin. Parhaillaan on tällaisella "vierailukäynnillä", Ranskan kauppaministeri Flanden. Nyt tämä Ranskan hallituksen lähetti joutui "sattumalta" Bukarestiin juuri kun siellä kokoontui konferenssi.

Neuvostovastaisen sodan valmisteluissa nojaa Ranska pääasiassa Neuvostoliiton läntisiin naapurimaihin ja niiden lähimpiin liittolaisiin. Mutta Länsi-Ukrainan työläisten ja talonpoikain sankarillinen taistelu Puolan fascismin sortoa vastaan, kapinaliike Rumaniassa ja Bessarabiassa ja vallankumouksellisten työläisten esiintymiset Budapestissä — kaikki tämä ja lisäksi ristiriitojen kärjistyminen Ranskan sisällä — nämä seikat osoittavat, että Ranskan imperialismin kanta tulee lyödyksi.

Pun. Karjala.

Asiamiehet ja toverit, huolehtikaa lehtenne levityksestä!

Uusi Suomalainen Ruokala
avattu 256 Queen St. West.
TORONTO, ONT.
Matti Salo
Puhelin: Adelaide - 7531

7 UP ja Howdy
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works
252 Regent St. Puh. 946
Sudbury, Ont.

HUOM!
Siistiä lämpimiä HUONEITA vuokrattavana. RUOKAA tarjoillaan samassa paikassa.
178 Cedar St., Sudbury.
Phone 457 W.
Senia Järvi,

SUOMALAINEN EXPERTTI KELLOSEPPÄ
E. KOLARI
22 Elm St.
Ovi 118, Sudbury

PORT ARTHURIN
Luonnonparantola
Hoitajat —
PETER HOLAPPA
JOS. HALONEN
350 Bay St.

Suomeen tai Suomesta Canadaan

JOS aiotte matkustaa Suomeen tai tuottaa omaisianne Suomesta Canadaan, niin ostakaa pilettinne työläisten omasta liikkeestä. Vapauden liike myy pilettejä kaikille suomalaisten suosimille linjoille.

A. KARI	J. W. AHLQVIST	J. STAHLBERG
VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH	PÄÄKONTTORI	VAPAUS MONTREAL BRANCH
316 Bay St.	Box 69.	1196 St. Antoine St.
PORT ARTHUR, ONT.	SUDBURY, ONTARIO	MONTREAL, QUE.

PALLOHUONE — ja — Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

J. JARVIS
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189 — P.O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin

John Lahti
Välittää kolia ja puita sekä toimittaa muuttoajoa. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.
50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

P. MANNISEN
SAUNA
Avoinna joka päivä paitsi sunnuntaina ja maanantaina kello 3 ip.—12 ip. Lauantaisin klo 1 ip.—2 ap.
PUHELIN 1582
171 PINE ST., SUDBURY, ONT.

Torontolaisten huom.!
Suomalainen suutariliike on avattu 69 Duncan Street, joka jatkuu McCaul Streetistä etelään, alapuolelta Queen Streetin. Työ tehdään hyvin ja kohtuullisella hinnalla.
S. Nurmi
69 Duncan St., Toronto, Ont.

KÄHERTÄJÄ
644 Lagauchetiere St. W.
MONTREAL, QUE.
Puhelin Lang, 2910.
U. ELORANTA

HEI POJAT!
Kun tulette Hearstiin, niin käykää katsomassa Wälkkilän poikaa, niin saatte purasta ja petin.
Walde Wälkkilä,
Box 80, Hearst, Ont.

NAISPARTURI JA KÄHERTÄJÄ
Pyydämme sulkeutua arv. Yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella
Elsa Glade ja Anni Svartsjö
131 Peter St. W. Toronto

KÄYKÄÄPÄS POJAT palloa pukkaamassa
King Edward Hotellin alakerrassa.
Tilava, puhdas, lämmin huone 4 pöydän kanssa.

SUURIN JA AJANMUKAISIN RUOKALA
HOLM'S CAFE
439 QUEEN ST. WEST
(Spadina ja Queen Sts. kulmassa)
TORONTO, ONT.
Hyvä ruoka ja kahvi. Suomalaiset leivokset. Tervetuloa!

Toht. John W. Singer
Hammaslääkäri
1430 Bleury St. Huoneet 6—7
Imperial Theatre Bldg.
Puhelin Lancaster 6718.
Montreal, Que.

Jobitöitä valmistetaan

Vapauden kirjapainoon otetaan tehtäväksi kaikenlaatuista siviilityötä, kuten kirjekuoriin nimen painoa, kirjeenpäitten valmistusta, lasku ja statementtien tekoa ja mitä tahansa yksi taikka useamman väristä jobityötä. Osastoja, yhtiöitä, osuusliikkeitä ja yksityisiä kehotetaan lähettämään tarvitsemiensa töitten valmistuksen Vapaudessa tehtäväksi. Työ tehdään ensiluokkaista ja hinnat ovat kohtuulliset. Lähettäkää tilauksenne osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury. Ont.

Työväen puolustus

A. E. Smithin matkaohjelma

Canadan Työväen Puolustusliiton kansallinen toimeenpaneva komitea on päättänyt lähettää Liiton pääsihteerin, toveri A. E. Smithin organisoimis- ja rahankeräysmatkalle Canadan tärkeimpiin keskuksiin, hankkimaan rahallista avustusta käsillä olevia juttuja varten sekä elvyttämään Liiton yleistä rahallista ja organisatorista tilannetta.

Tovereitten kaikkialla kehotetaan avustamaan toveri Smithiä ja saattamaan hänen kiertomatkansa mahdollisimman onnistuneeksi. Smith vierailee:

Marrask.	19 ja 20 p.	Lethbridge, Alta.
„	21 p.	Calgary, Alta.
„	22 p. 24 p:ään	Edmonton, Alberta. Puolustuskonferenssi pidetään sunnuntaina.
„	25 p.	Drumheller & Wayne, Alta.
„	26 ja 27 p.	Saskatoon, Sask.
„	28 p. 30 p:ään	Regina, Sask.
Joulukuun	1 p.	Kipling, Sask.
„	2 ja 3 p.	Brandon, Manitoba.
„	4 ja 5 p.	Winnipeg, Manitoba.
„	6 ja 7 p.	Fort Frances, Ont.
„	8 p. 11 p:ään,	Fort William ja Port Arthur, Ont.
„	12 p.	North Bay, Ont.
„	14 p.	Sudbury, Ont.
„	15 p.	Toronto, Ont.

Toverillisesti
CANADAN TYÖVÄEN PUOLUSTUSLIITON TOIMEENPANEVA KOMITEA,
A. E. SMITH, pääsihteeri.
H. GURALNICK, organisatiosihteeri.

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE
Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. Tim Buck, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

NELJÄNNEN PIIRIN ALUETOIMIKUNNAN sihteerin osote: Box 69, Sudbury, Ont.

C. TN. LIITON SUDBURYN OSASTON KOKOUKSET pidetään kaksi kertaa kuussa. Joka toinen keskiviikkoilta 7.30. Toinen työkokous, toinen ohjelmakokous. Kirjeenvaihto-osote: Box 26, Sudbury, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuunensi. sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 67, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: John Wirta, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on U. Ronni, os: 425 Ontario St.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810, Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, kello 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. HEARST'in OSASTON Työkokous on joka kuun 1 sunnuntai klo 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Box 42, Hearst, Ont.

LUMBER AND AGRICULTURAL WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN ITÄ-ONTARION ALUEKOMITEAN osoite on: H. Sula, Room 19, 7 Dufferin Street, Sudbury, Ont. Rahalähetykset tehtävä samalla osotteella.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: H. Laukkanen, Box 29, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen kello 7 illalla. Kirjevaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:men sunnuntai kuussa kello 1 ip.

LUMBER AND AGRICULTURAL WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN keskuskomitean kirjeenvaihto-osoite on: Alf. Hautamäki, 316 Bay Street, Port Arthur, Ont. Rahalähetykset tehtävä samalla osotteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 ip. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON työkokoukset pidetään osaston huoneustolla 1445 Notre Dame St. West, jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Montrealin Osasto, 1445 Notre Dame St. West, Montreal, Quebec

POHJOIS-ONTARION NAISSIHTEERISTÖN osote on: Hilma Pietilä, Box 847, Kirkland Lake, Ont.

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON kokoukset joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, johtokunnan kokoukset joka kuukauden toinen ja viimeinen maanantai, näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko, naisosasto kokoontuu joka ensimäinen ja kolmas tiistai kuukaudessa. Kaikkien kokousten aika on kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai kello 2 j.p.p. — Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario

S. J. SAULT STE. MARIEN OSASTON NO. 5 työkokoukset pidetään joka toinen maanantai, alkaen kello 8 j.p.p. omalla haalilla. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 ip Osote: Box 52b.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä Osote: Sointula, B. C.

SUDBURYN OSASTON NO. 16 kirjeenvaihto-osote on: S. Osasto, Box 26, Sudbury, Ont.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 2083, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corners, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai kello 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON NO. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton haalilla, 2605 Pender Street East

V.- ja U.-SEURA JYMYN osote: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 35 East 125th St., New York, N. Y. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on lähetettävä yllämainitulla osotteella.

Työläisen Taskukalenteri

On tänä vuonna erilainen kuin ennen

Vuoden 1931 Työläisen Taskukalenteri on jo heti ulkoasultaankin toisenlainen kuin ennen. Samaa voidaan sanoa sisällöstäkin. Kalenterista on tänä vuonna jätetty pois kaikki pitkät lavertelevat artikkelintapaiset kirjotukset, mutta sensijaan on se täynnään uusimpia tilastoja eri aloilta sekä aina tarvittavia faktallisia tietoja. Kuukausien päivien yhteydessä oleva tila muistiinpanoille on samanlainen kuin ennenkin, mutta on niiden lisäksi varattu neljä sivua tärkeimmille muistiinpanoille, kuten osotteille y. m.

Taskukalenteri on valmis, joten jouduttakaa tilauksia.

Hinta kuten ennenkin 35c.

Box 69 VAPAUS Sudbury

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 30 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

PORT ARTHUR, ONT.

KAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä E. Kivipeito ja E. Ranta (Tiis

MONTREAL, QUE.

TULKKI JA ASIATOIMISTO Mrs. Jokiranta, 908 Richmond Sqd., Montreal, Que. Puhelin Wilb. 9931.

KELLOJA KORJATAAN, POSTIlähetyksille erikoishuomio. 760 Aqueduct St., Montreal, Que.

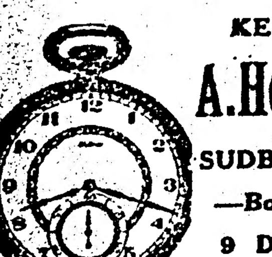

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

New Baking Co.,

Sudbury, Ont.

Valmistamme ruoka- ja kahvi- sekä pikkuleipiä

PUHELIN 2572
Box 1296 —— 382 Antwerp Ave.

Parturiliikkeeni

— sijaitsee —
329 Montague Street.
Puhdas ja hyvä työ.
EINO SMITH
Sudbury, Ont.

Uusia Fordia

sekä kaikkia mallia käytettyjä autoja.

Eino Markanen,

Telefooniosote Randolph 7100
TORONTO ONTARIO
Puhelin Marquet 0432

Työhön tottunut Nainen

haluaa mitä työtä tahansa
Yonge St. 55.
Puhelin 495. Sudbury, Ont.

Ware Townshipin Farmareille

Tämän kautta ilmoitetaan, että vuotuinen Ware Townshipin Statute Labour kokous pidetään marraskuun 22 p., 1930, Waren koulupiiri No. 3:nen koulutalolla, alkaen kello 11 e.pp.

MATTI HERNESHUHTA,
Sec.-Treas.

HUONEITA VUOKRATTAVANA

$1.50 viikko mieheltä.
177 Pine St., yksi blocki uudelta linnalta alas, Sudbury, Ont.

F. C. Fracer

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block

Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Cafe and Restaurant

KARJALA
KAHVILA JA RUOKALA
Tarjoillaan päivällisiä kaiken päivää, halvat annokset.
JOHN KOUHIA
910 Cathedral St., Montreal, Que

POJAT!

Saatte puhtaan singeli bedin, kun tulette ruuminkitalooni Sudburyssa Paikka sijaitsee Liberty haalin vieressä.

J. MÄKYNEN
15 Lorne St. Puhelin 2157

Kahvila-Ruokala FINLANDIA

10 Durham St., Sudbury, Ont.
Avoinna klo 6 ap.. klo 1 yöllä.
LUNSSEJA SAATAVANA

Sudbury

VARUSTAUTUKAA NAAMIAISIIN

Muistatte kai, että niiden oli määrä olla torstai-iltana. Niin onkin asian laita. Nyt vaan huomautetaan, että kolme palkintoa jaetaan, joten sopii varustautua jo ajoissa.

YLEISIÄ UUTISIA

Kiinan rautatiet menossa vararikkoon

NANKING, marrask. 8. — Sun Fo, rautatieministeri, ilmoitti kansalliselle hallitukselle tänään, että Kiinan rautatiet ovat vararikon partaalla seurauksena suunnattomista tulojen vähentymisestä ja siitä osmaisuutuhosta, mitä rautatiet joutuivat kärsimään sisällissodan aikana. Raportissa sanotaan, että varsinais-Kiinan rautateiden velat, lukuunottamatta Peiping-Mukdenin rautatielinjoja, ovat yhteensä $1,100,000,000 (Kiinan rahassa) eli 440 milj. dollaria kullassa.

Kansainliitto pohtii aseistariisumista

Ilveily Genevessä jatkuu — Asevelvollisten määrän rajoittaminen ei saa kannatusta

GENEVE, Sveitsi, marrask. 10. — Saksan edustaja kreivi von Bernsdorffin tekemä esitys, että Kansainliiton toimesta rajoitettaisiin vuosittain kunkin maan asevelvollisten lukumäärää, tällä tavoin selsovan armeijan koon tullessa tarkoin rajoitettua, ei tullut hyväksyttyä alustavan aseistariisumiskomissionin toimesta. Tähän ehdotukseen yhtyi ainoastaan Neuvostoliitto, Kiina, Ruotsi, Norja ja Hollanti, Suurbritannian, Canadan ja Yhdysvaltain pidättäytyessä äänestämästä.

Kansainliiton "aseistariisumis"-komissionin työskentely on ainoastaan mitä räikeintä ilveilyä sillä mitään todellista rakentavaa työtä ei ole tarkoitustakaan tehdä sotavarustelun keskeyttämiseksi ja supistamiseksi. Neuvostoliiton edustaja Litvinov juuri äskettäin paljasti tämän konferenssin ilveilyn, sen kumotessa Neuvostoliiton tekemät aseistariisumisesitykset, jotka olivat ristiriidassa kapitalistisen sotapolitiikan kanssa.

Kiinalaiset merimiehet kapinoineet

NEW YORK, marrask. 9. — Brittiläisen rahtilaiva "Iris Bankin" kiinalainen ja laskarilainen miehistö kapinoi ja hyökkäsi kolmen koneenkäyttäjän päälle laivan ollessa eilen Brooklynin satamassa.

Kuusi miestä haavoittui ja toinen koneenkäyttäjä vietiin sairaalaan saatuaan vakavia vammoja päähänsä.. Pollisijoukko hajoitti kapinan.

Laivan, mikä on 3,000 tonnin kantoinen moottorilaiva, piti puolen päivän aikaan lähteä matkalle itään. Kapteeni meni hiukan ennen lähtöaikaa maihin ja miehistö, suuttuneena heille annettuihin erilaisiin ruokaosuuksiin, meni konehuoneeseen, missä oli kolme koneenkäyttäjää työssä, joiden päälle vihastuneiden merimiesten selitetään hyökänneen. Koneenkäyttäjät kerkisivät kuitenkin lyödä kolme laivamiestä tainnuksiin, ennenkuin 40-henkinen miehistö sai heistä voiton. Poliisit saapuivat kuitenkin pian paikalle ja hajoittivat kapinoivat merimiehet. Laiva lähti myöhemmin matkalle. Laivan virkailijoiden taholta ei ole ilmoitettu minkälaisiin kuritoimenpiteisiin merimiesten suhteen ryhdytään. Laivan seuraava pysähdyspaikka on Jokohama.

Neuvostoliitosta

UUSI LAKI TYÖVOIMAN PALKKAUKSESTA KULAKKITALOUDESSA

SSSR:n Tp. KK:n puhemiehistö hyväksyi uuden lain työvoiman palkkauksesta kulakkitaloudessa. Työvoiman palkkaajan on kaikissa palkkaustapauksissa tehtävä palkatun henkilön kanssa kirjallinen työsopimus maataloustyöläisten ammattiliiton kanssa. Tämä työsopimus on vahvistettava kyläneuvostossa. Työsopimuksessa sovitaan luontaispalkan määrästä, joka ei saa ylittää 1/3 osaa työpalkasta. Palkkaaja on velvollinen antamaan maksutta työläiselle kelvollisen asuinhuoneen. Paitsi tätä hänen on annettava työläiselle sellaista ruokaa, jota hän itsekin syö. Työläinen, joka väliaikaisesti on menettänyt työkykynsä, on oikeutettu asumaan palkkaajan huoneustossa ja 2 kuukauden aikana nauttimaan palkkaajan ruokaa hinnasta, joka on määritelty työsopimuksessa. Erotettu työläinen on oikeutettu asumaan palkkaajan huoneessa 2 viikkoa erottamispäivästä asti.

Fort Williamin S. J. Osaston Näyttämö

Esittää

Osaston haalilla lauantaina, marraskuun 15 p. klo 8.30 illalla

"SCAMPOLO"

(Kadun lapsi)

3-näytöksinen näytelmä. Kirj. DARIO NICCODEMI. Suomentanut Liisi Karttunen.

Henkilöt:

TITO SACCHI, insinööri	V. J. Kankainen
GIULIO BERNINI, insinööri	V. Bärglund
EMILIA, hänen vaimonsa	Hilma Matson
FRANCA, varieteelaulajatar	Impi Maine
EGISTO, hotellin viinuri	B. Henel
GIGLIOLI, entinen opettaja	— — —
TUNTEMATON	— — —
SCAMPOLO	Ensi Kankainen

Tapahtuu Roomassa. Aika nykyinen.
LIPUT: etukäteen 25c, ovella 35c.

HUOM.! Seuraava ensi-ilta 29 p. marraskuuta. HUOM.!
"Unkarin Mustalaiset"

TORONTON TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖ

(JOHTAJA WÄINÖ KÄÄRIÄINEN)

Lauantaina t.k. 15 päivä kello 8.15 ill.

Syyskauden suurin Ensi-ilta

"HINKEMAN"

V:ssä muutoksessa. Kirj. TOLLER.

Pääosissa:
Wäinö Kääriäinen—Aili Heickell
August Merihelmi ja Robert Grönvall

HUOM.! Hinkeman-esityksen alussa pitää Jussi Latva 15 min. pitkän esitelmän näytelmän sisällöstä.

Lavastus: Adam Rae

LIPUT: etukäteen ilman numeroita 40c, numeroidut 50c. Ovella kaikki 50c.

Seuraava ensi-ilta
"Herra Kankkunen"

Uuden Ontarion osuuskauppojen NELJÄS VUOSIJUHLA

pidetään marraskuun 16 päivä kello 2 i.p. S. J. Osaston talolla Timmins'issa

Hyvä ohjelma, vapaa ravintola

TYÖLÄISET!

saapukaa sankkoina joukkoina oman liikkeenne neljänteen

VUOSIJUHLAAN!

Workers Co-operative of New Ontario Ltd

VALISTUSKOMITEA

Uudelleen rakennettuja

Kirjotuskoneita

Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden aikana ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.

Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

TUHOTYÖNTEKIJÖITÄ KARJALAN KALASTUSKOOPERATIIVISSA

Tutkintojärjestöjen taholta on vedetty esille suuri tuhotyöntekijöiden joukko Karjalan kalastuskooperatiivissa. Tuhotyötä tekivät Karryibsojusin puheenjohtaja Paramoshkov, eräitä hallinnon jäseniä ja vastuunalaisia työntekijöitä. Tuhotyöntekijät on vangittu.

1055 KARJATALOUTTA

SSSR:n maa-asiain kansankomisariaatin tietojen mukaan on SSSR:ssä lokakuun 10 p:ään mennessä järjestetty 1,055 karjanhoitoneuvostotaloutta. Niiden yhteinen maa-ala käsittee 3 milj. hehtaaria ja 3,700,000 päätä karjaa.

Sappitauti

on viime vuosina syystä tai toisesta näyttänyt suuresti lisääntyvän Amerikassa.

Sen oireet ovat: Yhtämittainen vatsan kovettuminen . . . Päivittäinen päänsärky . . . Vatsan täyteläisyys, yleinen kipu syöntiaikojen välillä, sekä unettomuus, ja tuskaa sydämen kohdalla.

Tämä taas, ajan mittaan, voi aikaansaada verisuonten kalkkiutumisen ja korkean verenpaineen, sekä ennenaikaisen vanhuuden.

Apteekkari Lignell on nyt valmentanut lääkkeen siihen nimeltä "Sappi lääke" No. 33.

Täysi hoito lähetetään postivapaasti, hinta $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin—
P. A. LIGNELL C., Superior, Wis.
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

Canadan Suomalaisten

Henkilökohtaisesti Johdettu

JOULUHUVIMATKA SUOMEEN

Toimeenpannaan

Ruotsin Amerikan Linjan

Perinpohjaisesti Uudistetulla Turbiini Höyrylaivalla

"DROTTNINGHOLM"

joka lähtee

HALIFAXISTA - JOULUK. 1 p.

(Göteborgin kautta)

MR. C. E. WASELIUS,
Ruotsin Amerikan Linjan Montrealin konttorista,
tulee huolehtimaan matkustajien mukavuudesta Montrealista Suomeen asti.

Suurin määrä Canadan Suomalaisista jotka lähtevät Joulua viettämään vanhassa kotimaassa ottavat osaa tähän huvimatkaan.

LIITTYKÄÄ MUKAAN! TILATKAA HYTTIPAIKAT NYT!

Saadaksenne lähempiä tietoja käärtykää hyväntahtoisesti paikallis asiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

Swedish American Line
1410 Stanley Street, Montreal, Que.

J. W. AHLQUIST, Box 69, Sudbury, Ont.

MYÖHEMPI JOULU-HUVIMATKA
Moottorilaiva "GRIPSHOLM"
Halifaxista Joulukuun 8 p:nä.

$2.50
KYNÄSETIN saa ilmaiseksi jokainen, joka myy 12 tusinaa sieviä JOULU-postikortteja, suomen- ja englanninkielisiä.

Kirjoittakaa jo tänään lähempiä tietoja.
H. ERICKSON, 576 Main St., Room 18, Winnipeg, Man.

JOS AIJOTTE MATKUSTAA SUOMEEN

kirjoittakaa meille ja tehkää paikkatilauksenne sekä ilmoittakaa millä junalla saavutte Montreallin. Välitämme laivalippuja kaikille linjoille. Avustamme matkan järjestämisessä vapaasti.

JOHN STAHLBERG
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

Henkilökohtaisesti johdettu Joulu-HUVIMATKA Suomeen 8 päivässä

Bremenin kautta, jossa tilaisuus tuon historiallisen kaupungin näkemisiin on järjestetty. Ensimmäisellä kahdesta maailman nopeimmista höyrylaivoista:

S.S. BREMEN

51,656 tonnia

Matkan johtajana tälläkin kertaa tulee toimimaan kokenut ja tunnettu

Nikolai Johnson,

yhtiömme suomalainen edustaja Clevelandin konttoristamme.

Erikoisyhteys Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön kauniilla laivalla yli Itämeren Turkuun tai Helsinkiin. — Runsas suomalaisen maun mukainen ruoka. Kolmas luokka erikoisesti suositeltava.

Pilettien hinnat tässä loistomatkassa ainoastaan $113.00, kolmannessa luokassa. Edestakaisin $190.00.

Matkailijajoukkue lähtee New Yorkista joulukuun 6 päivä, 1930, varhain aamulla.

Kukaan, joka on aikonut matkustaa Suomeen jouluksi, ei jää pois tästä merikivuttomasta ja nautintorikkaasta matkueesta.

North German Lloyd

PÄÄKONTTORI
112 Yonge St., Toronto, Ont.
Winnipeg — Regina — Edmonton — Montreal — Vancouver — Halifax — Calgary

Myydään matkan tähden

9 huoneen rooming talon kalusto

262 Simcoe St.
Toronto, Ont.

Miksi leikkausta?

Umpisuoli, sappikivi, vatsa- tai maksavaivoille. "Hepatola" on parantanut tuhansia ihmisiä, kautta Canadan, viimeisen 20 vuoden aikana. Pyytäkää selostuskirjasinta. Hinta $6.75 postilähetyksenä.

Mrs. Geo. S. Almas,
Box 1073—12.
Saskatoon, Sask.

Uusi ajanmukainen
Kiuassauna

on avattu yleisön käytettäväksi kolme kertaa viikossa, tiistaina, torstaina ja lauantaina klo 1 ip—12 yöllä.

MARY HUHTA
433 Bessie St., Sudbury, Ont.

Myytävänä
Viiden huoneen kalusto

Taloa saa vuokrata edelleen.

141 Spruce St.
Sudbury. (267)

AINOA JOULUMATKA
Suoraan Helsinkiin

Suuri, henkilökohtaisesti johdettu huvimatka lähdetään

HALIFAXISTA, N. S., CAN.
Joulukuun 6 p:nä

S. S. KOSCIUSZKO
Ennen S. S. Lituania
—o—

Erinomaiset hytit, ruoka palvelus, erikoiset jouluateriat, orkesterin konsertti, tanssia, elokuvia, urheilua j.n.e.

Äärimmäisen Halvat Hinnat Kolmas luokka $106.00 - Turisti kolmas luokka $123.00 (entinen toinen luokka) — Cabin luokka $155.00 (entinen ensimäinen luokka).

Yhd. verot lisättynä.

Suuri säästö edestakaisissa piletëissä. Varatkaa paikkanne nyt jo.
—o—

Kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tai suoraan

GDYNIA AMERICA LINE
ENNEN BALTIC AM. LINE

Halifax, N. S. — 51 Upper Water St.
Montreal, Que. — 616 Saint James St.
Toronto, Ont. — 72 Queen St., W.
Winnipeg, Man. — 676A Main Street.
Saskatoon, Sask. — 207 McMillan Bldg.
Edmonton, Alta. — 10350—101st St.
J. W. Ahlqvist, Box 69, Sudbury, Ont.

MacALPINE

Kukkakauppias

Kukkavihkoja häitä varten
Hautajaisseppeleitä
Kaikenlaisia kukkia ja siemeniä

Puh. 30 - 73 Elm St.
Regent teatterin vieressä

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hi[nta] $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ON[T.]

Viettäkää tämä Joulu ja Uusi Vuosi vanhassa kotimaassanne. Matkustakaa suuressa CUNARD Linjan laivassa Montrealista. Mukavat hytit, runsas ruoka, hyvä palvelus.

Erikoiset Jouluretket Mr. Einar Lindbladin henkilökohtaisesti johtamana S/S "Aulanialla" marraskuun 28 päivänä Suomeen. Alhaiset hinnat lasketaan Europan tärkeimpiin kaupunkeihin.

Enempien tietojen saamiseksi kirjoittakaa omalla kielellänne osoitteeseen:

36 Wellington St. West
Toronto

CUNARD
Canadian Service

Viikottain laivain lähtö Montrealista Europ[paan] Marraskuun 28 päivä[ään] saakka, sen jälkeen Ha[li]faxista.

7x

Suomalaiset, kääntykää puoleen[i]

kolia ostaessanne. Myyn parasta kolia. Hinnat alhaiset, alla muiden hintojen.

ALANKO COAL
47 WIDMER ST. — PH. ELGIN 2761. — TORONTO, ON[T.]

MONTREALISTA JA QUEBECISTA GLASGOWIIN, BELFASTI[IN] LIVERPOOLIIN

Marrask. 21	DUCHESS OF AT[HOLL]
Marrask. 26	DUCHESS OF BED[FORD]

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Marrask. 28	MONT[...]

JOULU JA UUDEN VUODEN PURJEHDUKSET

Saint Johnista N.B., Glasgowiin-Belfastiin-Liverpooliin

Jouluk. 5	DUCHESS OF [...]
Joulu. 12	DUCHESS OF RICH[MOND]
Jouluk. 16	DUCHESS OF AT[HOLL]
Jouluk. 24	MONT[...]

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Jouluk. 13	MONTC[...]

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää [se] Canadian Pacific Expressin välityksellä.

TAITEELLISET KULISSIT!

ARVOKKAIN JOULULAHJA

rakkaimmillenne on oma valokuvanne. — Montrealin Suomalainen valokuvaamo — FENNIA STUDIO — takaa teille parhaan laadun. Käykää ajoissa, välttyäksenne joulukiireiltä. Antakaa meidän koota erilliset omaistenne kuvat yhdeksi perhekuvaksi. — Kopioimis- ja suurennustyötä, kuvien maalausta, raameihin laittoa ja kaikkea muuta alaan kuuluvaa.

Sopikaa ajoissa kanssamme joulujuhlanne kuvauksesta.

Kunnioittaen:

FENNIA STUDIO
1108 St. Antoine St., vastap. Windsor asemaa, Montreal, Qu[e.]
Puhelin Ma. 2840 Avoinna joka päivä 10ap.—10 ip.

KOULULASTEN TARPEITA VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA

Meillä on runsas valikoima koululasten tarpeita, kuten [...]niä, raapustinkumeja, useamanlaisia, ainekirjoitus- ja har[joi]tusvihkosia y.m.. y.m. Hinnat yhtä halvat ja osasta halvemm[at] kin kuin missään muualla. Halvemmalla voimme myydä s[e]n tähden, että olemme olleet tilaisuudessa saamaan ostaa hy[vin] halvalla sisälle.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
P.O. BOX 69, SUDBURY, ON[T.]